

SVENSKA ATARI MAGASINET

1-94

Intresserad av modem?

S A K har ett avtal med INTERTEXT. Läs mer om det i tidningen.

**Innehåller
bl a**

**Nytt på
Atarifronten**

Works för Atari

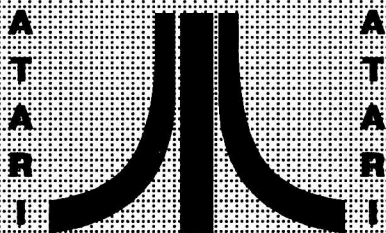
Papillion

Insändare

Modem

Svenska program

...och mycket mer

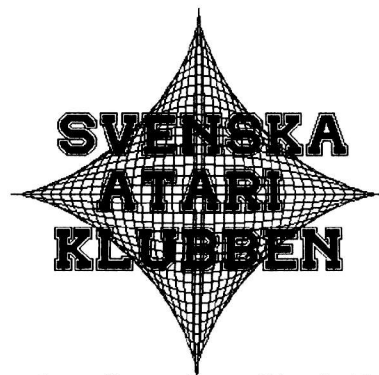

Ledaren

Nu äntligen har den kommit, tidningen SAM menar jag förstås. Något försenad men ändå, jag hoppas att den var efterlängtd. Vi i redaktionen har haft lite svårt att skrapa ihop material till tidningen. Det verkar som om verksamheten med våra datorer har sjunkit något men jag hoppas att det bara är tillfälligt, för ni har väl kvar era datorer?

Nu nalkas också månaden mars och då har vi som bekant årsmöte igen, denna gången vet jag att en del förändringar kommer att ske. Bl a kommer styrelsen att få ett annat utseende. Likaså redaktionen. Vi i redaktionen vill här tacka alla de som har bidragit till att tidningen är som den är. Det har varit både intressant och lärorikt att syssla med utformningen och att söka svar till de frågor som ställts. Det är något som vi kan rekommendera, är det så att man vill förkovra sig inom datorvärlden kan en väg vara att engagera sig i en datorklubb.

Red består i huvudsak av tre personer som har grundansvaret av tidningen. Dessa är Stefan Johansson som är väran huvudredaktör och som sina medhjälpare har han haft Björn Rydh och undertecknad. Det är väl nu underförstått att inga av dessa personer kommer att medverka mera i redaktionsarbetet, möjligtvis kommer ni att se våra namn på

insändare eller andra artiklar i tidningen. Än en gång, tack för er medverkan.

Vi vill givetvis också att ni som har skrivit i tidningen även i fortsättningen kommer att medverka och ni som inte har skrivit något, det är inte försent att börja nu.

Ni har "fätt" en diskett hemskickad till er, jag hoppas att den gav er många nya idéer. Och har ni beställt några Pd-program så varför inte skriva om dom. Vad ni tycker, bra eller dåligt. Så kan nästa redaktion införa detta i tidningen och på så sätt sprida informationen.

Avslutningsvis så tycker jag att Ataridatorerna fortfarande har mycket att komma med, jämfört med bl a PCn. Det kostar pengar att få samma funktioner i en PC som en Atari. Fråga mig, jag har även en PC. Med glada Atarihälsningar

Lennart Ericsson Sekr
Stefan Johansson Redaktör
Björn Rydh

**VI HAR FOLK
SOM KAN**

ATARI

Svenska Atari Klubben Box 47061 402 58 Göteborg
Tel 031 - 48 14 24 BBS Tel 0302 - 364 68 Postgironr 491 75 44 - 1
PD-Postgironr 649 73 54-8

Vi på redaktionen vill tacka alla som har bidragit till att detta nummer har blivit till. Vi hoppas på mer bidrag till nästa nummer.

Mvh Stefan Johansson

Chefredaktör & Ansvarig utgivare:
Stefan Johansson

Redaktionen:
Lennart Ericsson
Björn Rydh

Medarbetare:
Patrick Reinthal
Rolf Johansson

Införda bidrag honoreras med en valfri PD-diskett från SAKs PD bibliotek, uppge namn och adress.

Synonym får användas förutsatt att redaktionen känner till vem som står bakom synonymen.

Bidrag till tidningen kan och bör lämnas på diskett, gärna i ASCII format, andra format fungerar också. Brev emottages också.

Redaktionen förbehåller sig rätten att fritt redigera inkomna bidrag.

Medlemskap i SAK

Betala 150.- för enbart medlemskap.
Betala 175.- för medlemskap och startdiskett.
Betala 175.- för familj inkl familjediskett.
Betala 200.- för familj och båda disketterna

PG 491 75 44-1

PDdisketter kostar 55.- och för medlem 40.- (vid fler reducerat pris)
PD-PG 649 73 54-8

Vid beställning av PDdisketter och samtidigt inträde i klubben kostar PD disketterna 40.-

Skriv tydligt på inbetalningskortet!!

Nytt på Atari-fronten

Vindarna viner runt Atari och dess marknad. Man kan ju i alla fall inte säga att det står still. Det kommer massor av PD-program till Falcon030-maskinerna, utbudet bara växer och växer. Så någon utdöende maskin är det absolut inte.

Jaguar en stor succé

Det är i USA det händer. Den 4:e november höll Atari visning av sin nya konsoll, Jaguar, mitt i hjärtat av New York. Över 300 personer hade samlats i en något Jaguar-in-spirerad lokal med katter i varenda litet hörn. Här fanns representanter från IBM, Motorola, Philips m.fl och alla gick därifrån med en rejäl omvändning av sina något skeptiska inställningar till Atari och Jaguar. Det fanns också mediafolk på plats, bla från CNN(!), vilket resulterade i ett inslag i CNN Headline News senare den kvällen.

Atari har flera utvecklare som arbetar med produkter till Jaguaren, bla Virgin, Activision, Ocean och Accolade. Spel som finns och kommer, är bla Cybermorph, Crescent Galaxy, Club Drive, Tiny Toon Adventures, Evolution- Dino Dude och Alien vs. Predator.

Tekniska fakta:

64-bitars RISC teknik

27 MIPS Grafikprocessor

Programmerbar objektprocessor

27 MIPS DSP för ljudåtergivning

Blitter

MC68000 CPU, 13.3 MHz

32-bitars färg, över 16 milj. färger

CD-ROM som tillval

ComLynx I/O för ihopkoppling av konsoller (som med Lynx)

Två analoga portar för kontroller, mus, tangentbord mm

Atari Jaguar blir mer än en spelkonsoll, det blir ett helt Multimedia-paket. Med en 32-bitars expansionsport kan man koppla in mycket, bla CD-ROM, DAT-spelare, modem eller annan hårdvara. Grundmodellen har cartridgeport där man kommer att plugga in den mjukvara som först kommer ut, men allt eftersom CD-ROMen kommer att säljas, kommer mjukvaran läggas även där. CD-ROMen kommer även att klara vanliga musik-CD, Karaoke-CD, CD+Graphics och Kodak Photo CD.

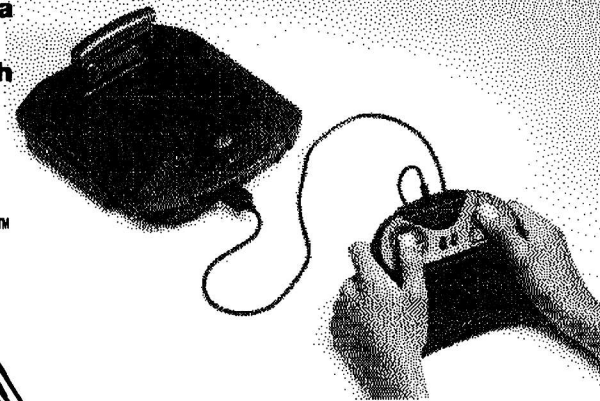

Tekniken tillåter helt verklighets-trogna ljudåtergivning, äkta "Morphing" (som i Terminator 2, där objekt mjukt övergår i en annan form) mm. Handkontrollern är ergonomiskt utformad med ett flertal knappar och ligger mycket bra i handen. enligt de som har haft äran att få ha den just där (i handen).

När man slår på Jaguar kommer en röd logo upp, varefter ett isande vrål från en av i djurens skara representant för namnet, ljuder. Namnet ATARI "droppar" ned från överkanten, därefter snurras en kub runt med Jaguare på sidorna samtidigt som en liten trudilutt spelas snabbt. Låter väl häftigt? Det är ju nästan så man vill köpa konsollen bara för detta!

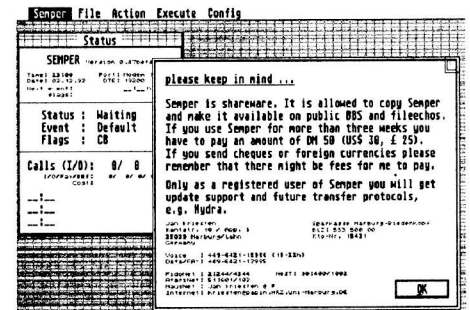
Samtidigt kommer Panasonic med sin konsoll, 3DO. Den är också vida omtalad, men Atari säger inte mycket mer än "vi är bättre", och inte ens jag vill kommentera 3DO:n utöver det att den är lite dyrare och har ungefär samma prestanda. Jaguar byggs, lagras och skeppas av IBM efter ett kontrakt mellan dem och Atari. Hur detta påverkar saker och ting finns det många teorier om, bla att IBM försöker få över Atari till spelmaskins ryktet igen, men man får väl se allt positivt och hoppas på det bästa. Det satsas enormt på Jaguar i USA nu och vi i Europa lär få se den framåt våren/sommaren -94. Allt ser ut att vara mycket lyckat för Ataris del, och förhoppningsvis kan det få Atari ekonomiskt på fötter igen, vilket verkligen behövs för nya projekt och mycket annat. Låt oss hoppas på Jaguaren och önska Atari lycka till!

Källa: Atari Explorer Online

Semper

BBS-världen har berikats med ännu ett mailer-program, dvs ett program som ligger och svarar och sedan förmedlar samtalen vidare beroende på om de ska till själva BBS-programmet eller om det är en postförsändelse som ska hämtas/skickas. Programmet heter Semper (latin, betyder "alltid") och är skrivet av Jan Kriesten. Semper, som är ShareWare (en registrering kostar 50 D-Mark), är skrivet speciellt för att passa med MultiTOS/Geneva, och har mycket grafiskt gränssnitt. Installationen sköts inifrån programmet och är mycket enkel. Fungerar i medel/hög och med andra grafikkort och Falcon030. Finns i de flesta välsorterade BBSer, bla MaSTer (031-364423).

Semper 047beta

GemView till 3

Nu har det populära bildvisnings- och behandlings-programmet GemView äntligen nått version 3.0. Det har massor av unika fördelar, kan visa de flesta filer, både bilder och resurs-filer, samt textfiler. Konverterar mellan olika format, exempelvis från GIF till IMG och allt möjligt.

Datakillar bäst i sängen?

Enligt en undersökning utförd på Högskolan i Vaggeryd visade det sig att hela 82% av flickorna föredrog dataintresserade killar som älskare och pojkvänner. Vad detta berodde på är ännu oklart; flickorna kunde bara ge vaga svar som inte på något sätt svarade emot det enorma intresse de visat för just den här kategorin av unga killar, men akademiker runt om i landet söker redan efter troliga förklaringar.

Professor Sture Johansson, sociolog och humanpsykolog vid Uppsala universitet, tror att det kan röra sig om ett hos kvinnorna djupt rotat behov att ersätta de unga männens besatthet av datorerna med kärlek till dem själva. - De upplever att killarnas allt upp-slukande intresse för maskiner är "onaturligt" och vill undermedvetet ställa tilträtta balansen genom sin påverkan, säger han. Sexolog Zeke Fredriksson har en annan teori; - Datorerna får större och större betydelse i dagens samhälle, och härav följer också att de som kan handskas med dem får större och större inflytande. Tjejerna dras till makten helt enkelt, precis som de alltid har gjort under historiens gång. Makt är sexigt, säger han och ler brett, väl medveten om att Sveriges alla feminister skulle vilja äta honom levande på detta, men likafullt säker på sin sak. Hans kollega Emelie Stendahl, sexolog och terapeut vid Svenska Kyrkans ungdomsmottagning i Västerås, hävdar istället att attraktionen har med dataingenjörernas språk att göra. - Det finns så många sexuellt laddade uttryck inom databranschen, säger hon. Ta till exempel "mus" och "hårddisk". Min tro är att unga tjejer undermedvetet uppfattar de sexuella undermeningarna i uttryck som de här och sedan tolkar dem på ett sådant sätt som får dem att tro att just datakillar är extra mottagliga för sexuella närmanden. Det spelar ingen roll vilka de ursprungliga orsakerna till uttrycken är, som att musen faktiskt ser ut som en mus, utan huvudsaken är hur de tolkas av unga killar och tjejer idag. Johan Ahlner, kuratorn och SYO-konsulten i Vaggeryd, tror däremot att det finns en helt annan och mycket prosaiskare anledning; - Det är dataingenjörerna som festar mest, och då är det väl inte så konstigt att många tjejer

lägger märke till dem på Kären. Linjeföreståndaren Peter Lind har dock en annan tepri, nämligen att de intelligentaste killarna hamnar på datalinjen och att det är det som lockar flickorna i sådana horder, samtidigt som han stolt tillfogar att "hans killar" alltid lyckas bäst på tentorna oavsett ämne. Ja, mystiken i Vaggeryd tättnar, och faktum är att den till synes obetydliga undersökningen har rört upp sådana svallvågor i vissa akademiska och populärvetenskapliga kretsar att man nu planerar att utföra undersökningen i betydligt större skala. Projektets upphovsman, Fredrik Nilsson, psykologie doktorand i Uppsala bekräftar; - Ja vi hade tänkt genomföra den igen, den här gången vid de större universiteten och högskolorna. Näja, frågan är väl ändå om det rätta svaret i själva verket redan har avgivits av en av flickorna som deltog i undersökningen; - Jag föredrar oskulder helt enkelt.

Källa: Vaggerydsposten. Spritt via Internet.

Lemmings firar jul

Lagom till julstöket kommer Lemmings åter och ställer till det. Denna gång i julens tecken. Allt enligt säkra källor i PC-världen. Om det kommer till Atari är ju en bra fråga, troligtvis inte till julen i alla fall. Men de är ju så gulliga så det spelar väl ingen roll egentligen...

SKOLSPALTEN.

Under den här rubriken vill jag presentera en serie bra och billiga träningsprogram för skolan. I dessa tider när snålblåsten blåser på dataindustrin, så är det roligt att presentera nya program, där både pris och funktion är förtjänstfulla. Hela programserien har en framträdande princip, nämligen enkelhet i handhavandet utan störande "hoppande

gubbar" och annat som annars skulle dra uppmärksamheten från det programmen ska göra - träna eleven effektivt. Den andra framträdande principen är funktionen, där eleven kan träna på egen hand utan att läraren behöver stå vid datorn.

FERDE DATA i Arvika är programföretaget som ligger bakom den här programserien som omfattar program i engelska, svenska, matematik, historia mm. Alla programmen har anvisningarna direkt i anslutning till det eleven ska göra. Ingen manual behöver användas, det är ett plus på låg- och mellanstadiet. Enkelhet och tydlighet är två faktorer som avgör om ett program kan användas i klassrummet då även annan verksamhet pågår där. Programmen startas på beprövat Atarivis, med pedagogiska anvisningar. Sedan styrs programmen med enkla tangentbordskommandon (siffror). Allt är så enkelt att även lågstadiebarnen lätt kan sköta programmen på egen hand. Men ett störningsmoment finns, nämligen användandet av lösenord för att komma in i programmen. Detta kan röra till det för en del. Att använda lösenord är dock en metod att slippa att programmet sprids på piratmarknaden. Priset på programmen är dock så lågt att alla har råd att betala vad de kostar. För skolan finns skollicens som medger kopiering till hela skolenheten, även det för en mycket låg penning. I detta fall är det inte priset som är ett hinder för skolan att skaffa programserien det kan man inte nog understryka. FERDE DATA är ett dataföretag som har mycket god insikt i skolans pedagogik. Man är öppen för idéer och uppslag till nya program. Ett bra tips till dig som arbetar inom specialundervisningen, eftersom man sällan hittar vad man söker på marknaden. Ett ytterligare plus är att man kan få programmen på ett antal andra språk. Det vidgar ju användningen betydligt eller hur? De går att använda för elever med annan språkbakgrund.

Leif Moås

Vill du pröva svenska program?

FERDE Data

Solviksvägen 11

671 33 ARVIKA

Pröva en DEMO-diskett mot 10:- i frimärken eller sätt in 10:- på Ferde data postgiro 61 56 09 - 5

Atari Works

Integrerade program finns sedan tidigare till Atari. På den tiden som det sig begav var det programmet Organiser som gällde, med ordbehandlare, databas och kalkylark i ett program. Dagens Atari Works är dock något helt annat än Organiser.

Grundstenarna

Works arbetar i GEM-miljö, och med SpeedoGDOS som sätter sin prägel på programmet med snygga, proportionella fonter. Man kan ha flera olika dokument, databaser och kalkylark på skärmen samtidigt i olika fönster. Det finns en gemensam klippbok, där man lagrar allt från databasen eller kalkyldelen, och sedan klistras in i ordbehandlaren. Eller tvärtom, allt är möjligt. Sparar gör man i Works egna format, eller i ASCII-format på olika sätt, samt Rich-Text format. Vad detta betyder får ni fråga jultomten om, för det vet inte jag.

Ordbehandlaren

Texten kan justeras med rak höger- eller vänstermarginal, centreras eller justeras både i höger och vänster marginal. Radavstånden kan sättas manuellt från 0-255 punkter. 20 olika stiltyper, dvs kombinationer av teckensnitt och punktstorlekar, kan sparas i funktionstangenter för att användas var som helst i dokumenten. Linjalinställningarna för textjustering, radavstånd och tabulatorer, kan sparas de också och tas fram för en rad eller markerad text.

Det finns också funktioner som "Sök och Ersätt" samt "Gå till sida", och de är hyfsat snabba. Skulle man känna sig manad att lägga in ramar och linjer i sina dokument, skapar man lätt dessa med ritdelen. Här finns linjer, ramar, ramar med rundade hörn och ellipser. Linjetjockleken är valbar i fyra steg. Det går bra att i efterhand justera placering, storlek och linjetjocklek, men att byta från ett objekt till ett annat, exempelvis från ellips till ram, går inte.

Längst upp i fönstret finns de vanligaste funktionerna som ikoner. Det är textjusteringen, radavstånden, tabulatorer, teckenstil (fet, kursiv mm) och ritfunktionerna. Under dessa ligger linjalen. Båda dessa rader kan tas

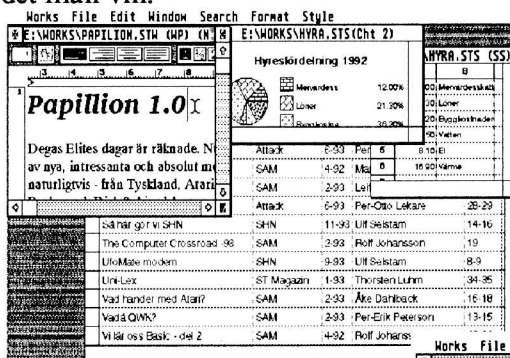
bort eller visas, precis som man själv önskar.

Det finns också en ordlista med stavningskontroll som jag inte har tittat närmare på. Det krävs mer än 1MB till denna lyx, förstår ni.

Kalkyldelen

Storleken på kalkylarket är 260x 9999 celler. Någon närmare beskrivning på hur kalkylprogram används kan jag tyvärr inte ge, men Works försök till denna funktion är mycket lyckat. Inte för bra, men inte för dåligt heller. Det finns funktioner som Cos, Sum, Average, Rad, Tan mm som kan användas för beräkningar i arket. Bredden på cellerna bestämmer du själv genom att dra och tänja i dem med mus-pekaren. Mycket bra kontroll. Vill du flytta celler går även detta bra, men destinationscellen raderas.

Cellerna kan ställas in för text, nummer, fixerade nummer, valuta mm, och innehållet kan justeras (höger, vänster etc). Man kan även låsa en eller flera celler för att undvika oavsiktlig radering. Det finns också en sökfunktion för att hitta det man vill.

Här har vi klippt ut och klistrat in tårt-diagrammet i ett dokument.

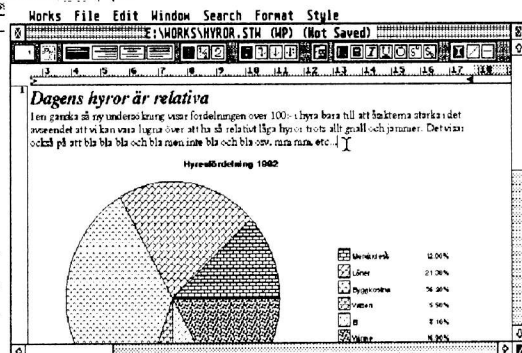
Man kan av ett flertal celler skapa olika stapel eller tårt-diagram. Dessa kan sedan klippas ut som Metafile (se bara till att ha drivrutinen installerad i SpeedoGDOS), och klistras in i exempelvis ordbehandlaren. Själva kalkylarket kan också sparas i Metafile-format, eller i ren ASCII.

Databasen

Det här är den klart bästa databas jag har stött på för mina behov. Den är långt ifrån så avancerad som Superbase Pro, men dock så mycket enklare att arbeta med. Man skapar de fält man behöver, och får sedan upp dessa i postform. Här kan man dra ut dem till den storlek man behöver, och placera dem var som helst på skärmen. Växlar man sedan till tabellform visas posterna i "celler" som i kalkyldelen. Skärmen ser ungefär ut som i Rad-Register, fast här har du full kontroll. Vill du att något fält skall synas mer eller mindre drar du bara i kanten och justerar detta tills det blir som du vill. Och med markören går du dit du vill. Mycket föredömligt!

Påminner mig om ett databasprogram som finns till Compis-datorerna.

Här ser vi ordbehandlare, kalkylblad, databas och ett tårt-diagram på en skärm.

Tyvärr brister databasdelen när det kommer till redigeringen. Att lägga in poster mellan redan befintliga går lätt med Insert-tangenten, men att ta bort poster går inte alls lika lätt, närmare bestämt inte alls. Tvärtom är det med fälten, det går lätt att radera hela fält, men att lägga in nya är hopplöst. Ett sätt är att ta vägen om klippboken, och klippa och klistra, men slutresultatet blir ett antal tomma poster som ligger kvar.

Fälten kan vara textbaserade, numeriska, fixerade eller innehålla datum och tid mm. Genom ett dubbelklick på fältnamnet döper du om det. Sökfunktion finns, dock ingen "Sök och Ersätt". För urval finns ett fullgott filter med ganska så avancerade funktioner. Det går att summera numeriska fält. Sortering av fält sker mycket snabbt och ge-nom att man markerar fältet och stigande eller fallande ordning.

Databasen kan exportera i ren ASCII, antingen med tabulatorer mellan fälten eller med kommatecken.

Det sistnämnda kan vara bra för inläsning i egna program eller andra databaser.

Utskrift

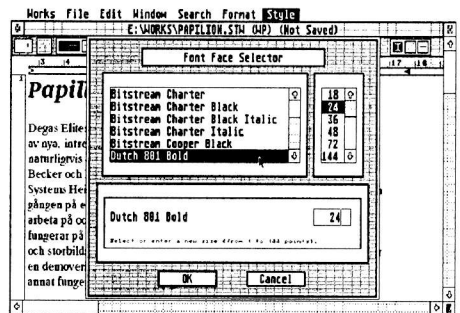
Tack vare kopplingen till SpeedoGDOS blir utskriften mycket flott. SpeedoGDOS är Ataris nya GDOS-system, med vektoriserade fonter som är skalbara från 1-144 punkter. Resultatet blir i stil med Calamus utskrifter. Dokument, databaser och kalkylark kan skrivas ut stående eller liggande. Mest förmånligt för databaser kan vara liggande utskrifter, om det finns många fält, likaså med kalkylark som innehåller mycket celler. Huvud- och fotnoter finns tillgängliga och marginaler för sidorna ställs enkelt in från programmet.

Bra program

Det kan bli lite långsamt ibland när text skall matas ut men det kan justeras med SpeedoGDOS program. Även när man skall flytta om fön-

ter händer det ofta att man får göra det fler gånger, för AES-ru-tinerna verkar inte hänga med riktigt. Bris-terna i databasdelen var också olyckliga, men trots all denna kritik tycker jag att Atari Works klarar sig bra. Om kopplingen till SpeedoGDOS inte funnits hade det dock dragit ner på betyget en del. För personer som vill ha en flexibel ordbehandlare med snygga utskrif-ter, en databas med bra kontroll över placering av fält och ett kalkylprogram som även kan skapa diagram är Atari Works ett mycket lämpligt program.

Rolf Johansson

Works typsnittsväljare. Här ser du några av de olika typsnitt som finns att tillgå tack vare SpeedoGDOS.

Text	Tidning	Nr	Författare	Sida
Introduktion	St Majazin	1-93	Patrick G. Dubois	38-39
Lux musik album	Attack	6-93	Pierre Halblom	37
Midsomst Altin	SAM	4-92	Kjell Fredriksson	18
Midsomst	SAM	4-92	Anders Carlsson	17-18
Mouse Tracks 2	ST User	7-93	John Hetherington	26
Musik på CD-ROM	Attack	6-93	Ole Lindst	24-25
Musik CG 6000 Scanner	SHN	10-93	Ulf Selman	8-9
NameNet	SAM	4-92	Magnus Hamne	20-21
Nu kommer CAD till skolans	Attack	6-93	Anders Engström	32
Ny generations	SAM	4-92	Rolf Johansson	4
Picture Publisher 4.0	Attack	6-93	Per-Olof Lervik	36
Pinball Dreams	Attack	6-93	Pierre Halblom	50
Power CD	SHN	11-93	Ulf Selman	38-39
QWIK-Labels	SAM	2-93	Rolf Johansson	20-22

Text	Tidning	Nr	Författare	Sida
Introduktion	St Majazin	1-93	Patrick G. Dubois	38-39
Lux musik album	Attack	6-93	Pierre Halblom	37
Midsomst Altin	SAM	4-92	Kjell Fredriksson	18
Midsomst	SAM	4-92	Anders Carlsson	17-18
Mouse Tracks 2	ST User	7-93	John Hetherington	26
Musik på CD-ROM	Attack	6-93	Ole Lindst	24-25
Musik CG 6000 Scanner	SHN	10-93	Ulf Selman	8-9
NameNet	SAM	4-92	Magnus Hamne	20-21
Nu kommer CAD till skolans	Attack	6-93	Anders Engström	32
Ny generations	SAM	4-92	Rolf Johansson	4
Picture Publisher 4.0	Attack	6-93	Per-Olof Lervik	36
Pinball Dreams	Attack	6-93	Pierre Halblom	50
Power CD	SHN	11-93	Ulf Selman	38-39
QWIK-Labels	SAM	2-93	Rolf Johansson	20-22

Databasen. Lagg märke till hur vi har dragit ut högerkanten på NR-fältet till ungefär mitten på nästa fält (handen)...

...och när vi släpper musknappen har vi ökat bredden på NR-fältet. Enklare kan det väl inte bli? Inget krångel med siffror.

Vi söker dig som har

TID

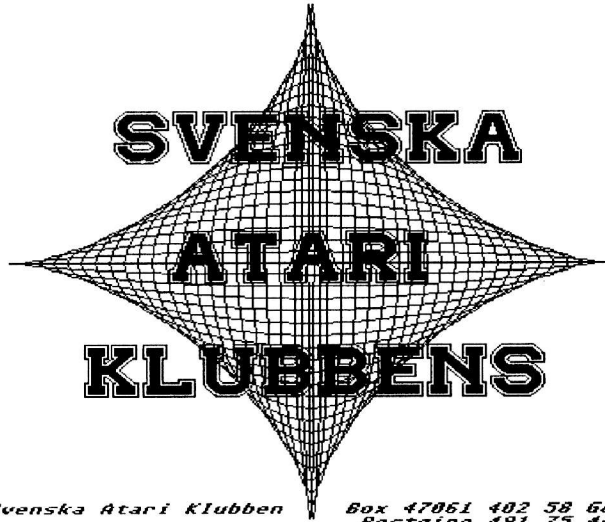
till ett aktivt föreningsliv i styrelsen i SAK. Har du kunskaper i bokföring är detta mycket bra, men huvudsaken är att du har idéer och visioner. Du bör bo nära Göteborgsområdet.

Hör av dig till valberedningen i SAK.

0500-483768, Patrick Reinthal
eller 031-825073, Rolf Johansson

NYTT

PUBLIC DOMAIN

Postgiro 649 73 54 - 8
Gäller endast PDSvenska Atari Klubben Box 47061 402 58 Göteborg
Postgiro 491 75 44 - 1PUBLIC DOMAIN
Postgiro 649 73 54 - 8
Gäller endast PD

NYTT

Nytt PD bibliotek!

Ja, alla har väl vid detta tillfälle fått ett kuvert innehållande en diskett och två inbetalningskort i brevlådan.

Första tanken som dyker upp är väl att nu har väl styrelsen fått fnatt, "jag har ju inte beställt någon diskett och så har dom mage och kräva 30:- för disketten". Men ingen behöver betala dom 30:- så länge Du inte tänker beställa några PD disketter. Vill Du beställa disketter så måste Du betala katalogpriset på 30:-. En förklaring kommer senare.

Fyra ggr???

Som ni alla har märkt så har tidningen "bara" kommit ut med två nummer under 93. Detta beror på att det inte har kommit in tillräckligt med material från er medlemmar för att ge ut fyra nummer. Utan er medverkan blir det varken fyra nummer eller en bra tidning med ett spännande innehåll. Även om ni bara undrar hur man startar datorn så vore det trevligt att höra av er.

Vad har nu detta med disketten att göra? Jo, vi hade därmed ingen möjlighet att förvarna er om vad som skulle hända. Därför blev vi i styrelsen tvungna att fatta ett beslut som utmynnade i att det var bättre att ni fick katalogen i så god tid att ni har möjlighet att beställa disketter och hinna få dom till jul. Eftersom det inte har gått att få tag på en seriös medlem som var villig att sköta om PD biblioteket, samt att Stockholmsavdelningen, som lovat att omorganisera hela biblioteket, inte brydde sig om att slutföra det dom åtagit sig. Detta innebar att styrelsen fick tänka i nya banor och resultatet har ni redan sett. Rent formellt har vi förhandlat med flera stora PD bibliotek i England om priser, kataloger och om fortlöpande uppdateringar. Vi hade många och långa möten för att hitta det bästa alternativet och om jag nämner stora bibliotek som ST Club, Goodman, New Age och ett flertal till kan ni lätt räkna ut att det inte var det lättaste att hitta bästa alternativet. När vi väl hade bestämt oss för ett bibliotek så dök nästa

PD BIBLIOTEK!!

ca 1500 disketter!?

problem upp i form av hur katalogen skulle tryckas och till vilket pris, kort sagt så kunde vi inte acceptera dom kostnader för tryckning och utskick som vi fick förslag på. Vi började jämföra katalog på papper mot en på diskett, och kostnaden för inköp av disketter samt utskick blev betydligt mycket lägre.

Uppdateras

Eftersom vissa i föreningen tycker att vi i styrelsen begär för mycket av er medlemmar, ja då ska dom få mera vatten på sin kvarn. Ni har ju alla fått den senaste PD katalogen, medlemsmatrikeln och SAK försäljningslista, ni kommer inte att hitta dessa uppgifter på annat håll som t.ex. tidningen. Varje månad med början från 1 Januari 1994 kommer disketten att uppdateras (PD biblioteket, medlemsmatrikeln och försäljningslistan) men inte att skickas ut. Den medlem som vill ha dessa uppgifter måste engagera sig, anstränga sig genom att skicka in sin originaldiskett + 15 kronor och får då den senaste uppdateringen varje månad eller så kan man prenumerera genom att betala in 145 kronor för ett år och då kommer disketten hem i brevlådan varje månad. Enklart gör man genom att på ett vanligt inbetalningskort skriva "Ett års prenumeration på PD katalogen à 145 kronor" och betala in pengarna på PD postgiro 649 73 54 - 8.

Missuppfattning

När man sitter och skriver ut texterna, i vad man själv tycker ett enkelt och lätt förståeligt sätt, ja då dyker det upp några som missuppfattar saker och ting. Vi kommer att gå igenom alla menyerna men först vill jag förklara så att alla förstår. Vi har alltså TVÅ PD bibliotek, ett helt nytt från England, dels klubbens gamla. Under den första menyn som heter New Age, där återfinns texter som

förklarar en hel del. Den som jag vill belysa heter Priser PD som endast gäller PD bibliotek ETT, alltså det nya. Där står att en diskett kostar som dyrast 40 kronor men om man köper minst 11 disketter då kostar dom 25 kronor styck. Under menyn SAK PD finns en liknande som heter Pris PD, där kostar varje gammal PD diskett som börjar med SAK ... 25 kronor styck för medlem, därför kan man inte kombinera dom båda erbjudandena så att man t.ex. beställer sex stycken nya disketter och fem gamla för att komma upp i 11 disketter och bara behöva betala 25 kronor styck. Istället blir det så att för dom första sex från bibliotek ETT får man betala 6 * 35 kronor styck och för dom fem gamla betalar man 5 * 25 kronor styck för medlemmar.

Sammanfattning

Om man nu sammanfattar det hela: För att beställa PD disketter måste PD katalogen vara eller bli betald med 30 kronor. Därefter bestämmer man hur många disketter man ska beställa, märk väl att skilja på nya och gamla PD biblioteket. Noterar tydligt på inbetalningskortet antal disketter och deras benämningar t.ex. ART 15, UTIL 20, tydligt. Tänk på att ett slarvigt ifyllt inb.kort, efter att posten har fotograferat av kortet kan vara svårt att tyda och därmed riskerar man att få fel disketter.

PD postgiro skall bara användas till PD beställningar och inget annat, vill Du beställa produkter, medlemskap eller andra saker så använd PG 491 75 44 - 1.

Vad finns det mer på disketten? Jo, där finns också numera medlemsregistret både i alfabetiskt och postnummerordning. Utnyttja detta och ring den närmaste medlemmen i ditt postnummerområde, på detta sätt kan man byta ideer och fortsätta att utnyttja datorn på ett bättre sätt.

Vad är det vi ser på skärmen??

PUBLIC DOMAIN	New Age	Diverse	Nyttoprog.	Disk Tidn.	SAK PD	SAK
	Svenska Copyrig Rättigh Villkor Priser Priser Priser Nybörja Nya änd Tag varning Hur man använder TOMS Load Document Quit	Konst & Konstkl Demos P.O.V. Music T Music Spel (1 Spel (2 Erotik	FALCON HD Affärs pro Kommunikat Utbildning Fonter Programmering Utilities (1 Utilities (2 Ord behandling	ST Enthusi Atari Dige STUNN! General Ma	Försälj Pris PD SAK's ga Startd Familj Nytto Spel Midi Grafik Demo Kommunikation Programmering Utbildning Erotik (18 år) Diverse	SAK info Till salu Ferde data POSTGIRO: SAK PD-best. MEDREG. Alfabetiskt Postnummer

Svenska Atari Klubben Box 47061 402 58 Göteborg
Postgiro 491 75 44 - 1

Vad är det vi ser på skärmen????

En desktopbild med SAK-loggan. Ovanför denna hittar man några rullgardinsmenyer som vi ska titta lite extra på.

Under **New Age** menyn hittar vi en massa texter som förklarar det mesta från Svenska Atari klubben till hur man använder dokumentläsaren.

SAK: innehåller lite fakta om klubben.

Copyright på engelska talar om vem som har rättigheten till katalogen.

Rättigheter: densamma fast översatt till svenska.

Priser nya PD: talar om vad det kostar att beställa från den nya sektionen av PD disketter kan ej kombineras med SAK's gamla PD bibliotek.

Priser gamla PD: förklarar prissättningen på det gamla PD biblioteket, kan ej kombineras med det nya PD biblioteket.

Priser FALCON: förklarar prissättningen på Falcon, kan ej kombineras med andra erbjudande eller tillsammans med övriga PD bibliotek.

Nybörjare läs detta: förklarar för nybörjare fast på engelska.

Nya ändringar: behöver säkert ingen förklaring.

Tag varning: översatt från originaltexten som talar om att man kan bli åtalad om man missbrukar katalogen för egen del och vinning utan tillåtelse.

Hur man använder TOMS: en förklaring om hur man använder dokumentläsaren.

Load document är till för att ladda in valfri textfil för läsning.

Quit: avslutar programmet.

Dom följande menyradar innehåller det nya PD biblioteket, dom 2 sista innehåller SAK's gamla PD disketter samt diverse andra texter och erbjudanden.

Menyraden DIVERSE:

Konst och Grafik: ART disketter där man kan hitta hjälpprogram, ritprogram och bilder.

Konstklipp: CLIP-disketter, innehållande bilder i olika format.

Demos: ja just det Demos, en del väljorda en del inte.

P.O.V Demo CDs: musikdemos med bra ljud en del inte.

Music tracker tunes: mer musik.

Music: ännu mera musik.

Spel (1): SPEL och åter SPEL. **Spel (2):** "SPEL"

Nästa meny heter Nyttoprog.

Affärsprogram: adress, databaser m.m

Kommunikation: program för olika kommunikationer.

Utbildning: en massa olika program för utbildning för barn och vuxna, dom flesta på Engelska.

Fonter: Calamus fonter, en del med alla bokstäver en del inte, vi har ej kollat alla, hör av er.

Programmering: Stos och andra filer t.ex. C kompiler, GFA basic och FAST basic.

Utilities (1): en massa bra hjälpmedel.

Utilities (2): en massa bra program.

Ordbehandling: olika program för ordbehandling.

Under dessa menyer finns t.ex. program för att översätta tyska texter till engelska, Dessa program fungerar alldeles utmärkt, finge vi bara tag på en svensk ordlista på disk kan man koppla ihop den engelska och svenska ordlistorna för att sedan översätta den engelska texten till svenska.

Nästa meny Disk Tidn.

ST Enthusiasts News: tidning på diskett, tyvärr på engelska.

Atari Digest: tidning på disk, engelska.

STUNN: samma som övriga.

General Mags: samma som övriga.

Vad är det för vits med tidning på diskett, jo det finns faktiskt mycket matnyttigt i texterna att hämta, även om det är på engelska.

Nästa meny är SAK PD.

Försäljningsvillkor: förklarar vissa regler.

Pris PD: gäller enbart det gamla PD biblioteket, kan ej kombineras med det nya.

SAK's gamla PD disketter: under denna hittar man alla gamla PD disketter, vi kommer även att lägga in disketter med packade filer från basen. Vi kommer inte att gå igenom dom för att kolla funktion eller vilken nytta man kan ha, inte heller för att beskriva programmen. Vi kommer däremot att försöka så långt det är möjligt att lägga samma kategori av program på samma diskett.

Nästa Meny är SAK (Diverse).

SAK info: som texten anger SAK info.

Till Salu: SAK's försäljningslista.

Ferde data: SVENSKA program för utbildning till ett "väldigt" lågt pris. Jag rekommenderar alla som har efterlyst svenska program att köpa dessa. Recensioner kommer på annan plats i SAK magasinet.

Postgiro SAK: Postgironummer 491 75 44 - 1 för allt utom PD beställningar.

PD-best: postgironummer 649 73 54 - 8 enbart för PD beställningar.

MEDREG: Alfabetiskt, medlemsförteckningen i alfabetisk ordning.

Postnummer: medlemsförteckningen i postnummerordning.

Bra program på SVENSKA finns det?

Jo, faktiskt. Det dök upp ett antal disketter från en lärare som ville att SAK skulle testa dessa disketterna och sedan komma med synpunkter. Sagt och gjort. Programmen delades ut till styrelsen för att ta hem och prova i lugn och ro. Här kommer en artikel skriven av programmakaren själv.

LÄRA MED ATARI PÅ ETT LÄTTSAMT SÄTT.

■ Hon tittade vädjande upp från datorskrämen och jag förstod att det var dags att ännu en gång gå till datorn. Hon var en elev i femte klass. Jag var hennes lärare.

När vi hade fått köpa en dator till klassrummet trodde vi nog lite till mans att det var som att få en skattkista. Men vi insåg snart att för att kunna komma in i en skattkista behövs nycklar. D.v.s det var inte så lätt att komma in i programmen och ta vara på alla dyrbarheter.

Visserligen stod det **ATARI** på datorn och det hade försäljaren berättat att det nästan var synonymt för "SE-SAM öppna dig", eftersom ATARIN var så lättanvänd. Efter att tidigare ha gått en kurs på en ABC 80-dator utan att egentligen fatta mycket hade jag verkligen blivit imponerad av lättfattligheten hos ATARI.

Klara själv?

De flesta eleverna hade väl sett datorer, en del spelat spel på dem, men få hade använt datorn till något nyttigt. Hur skulle man då kunna begära att de skulle kunna klara sig själva vid datorn. Försökte använda programmet TUTOR, - men det visade sig att informationen kom för snabbt och att eleverna inte fick lära sig aktivt.

Själv har jag alltid lärt mig bäst med "LEARNING BY DOING"-metoden, d.v.s. det är först när jag själv har fått göra saker som det fastnar. Eftersom det tycktes omöjligt att hitta något som passade fanns det bara

en sak att göra, - att själv försöka göra programmet.

GFA-BASIC 3.5 inköptes och programmerandet började.

Så fort en elev körde fast skrev jag upp vad det var som var svårt. På kvällarna funderade jag på hur man aktivt kunde lära sig det och skrev så småningom ihop ett program som döptes till "**FÖRSTA KURSEN**".

Ett program som blev helt självinstruerande och där man får aktivt lära in grunderna i dator-kunskande. Det blev programmet som alla elever fick börja med. Och plötsligt märktes det att eleverna inte alls körde fast så mycket.

- Men fortfarande tillkommer nya moment till "**FÖRSTA KURSEN**". Hela tiden frågar ju eleverna om nya saker och det är väldigt roligt att för söka lista ut hur man kan lära sig kunskapen genom "**FÖRSTA KURSEN**".

Matteprogram

Vi hade började prova några matteprogram, flera med "häftig" grafik. Men så småningom kändes det för segt att den mesta av tiden titta på häxor och björnar istället för att få räkna aktivt. - Det var dags för nästa program: "**HUVUDRÄKNA**".

Det blev ett program där man effektivt får träna på huvudräkning. Man kan öva på addition, subtraktion, multiplikation, division och kombinationer av dessa räknesätt. Det går också att välja mellan fem olika svårighetsnivåer på varje räknesätt. Man kan också tävla mot sig själv. För övrigt finns det TEST på varje

räknesätt och kombination. TEST innebär att uppgifterna automatiskt blir svårare ju bättre man svarar, eller att man får öva mer på den uppgiftstyp man gör fel på. I början är det mycket lätt, - men är man riktigt duktig kan man få hur svåra uppgifter som helst.

Historia

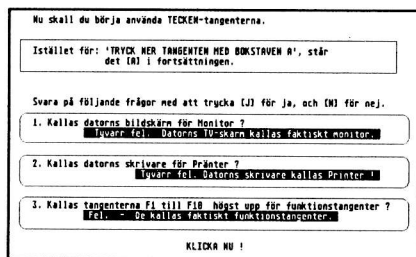
En lärare klagade på att eleverna inte hade en aning om när saker hade hänt i historien. Flera lyckades inte ens lära sig de "klassiska" årtalen 1632 och 1718. Själv har jag inte tyckt att gamla kungars dödsår är den väsentligaste kunskapen i livet, men plötsligt insåg jag att det finns så mycket mer som har hänt genom tiderna, inte bara krig och död.

Det har ju uppfunnits saker, skrivits böcker, utförts sportprestationer, komponerats musik, instiftats samfund, upptäckts, skapats konst o.s.v... Mycket av detta har ju faktiskt också hänt under vår levnadstid. Hur skulle man kunna ta till sig alla dessa år på ett lättamt och underhållande sätt?

Programmet "**VILKET ÅR**" skapades; Där får man se notiser om händelser som man skall försöka föra till rätt tidsepok. Det gör man genom att fylla i en siffra i ett årtal. För årtal före 1900 är det hundratals siffran som man fyller i. På 1900-talet är det tiotals siffran som ifylls. Det är över 1100 frågor och man kan tävla ensam, två eller tre.

Vi i 5:an

En dag ville klassen anmäla sig till Vi i 5:an. "Kan inte du göra ett dataprogram som gör att vi lär oss en

Första kursen.

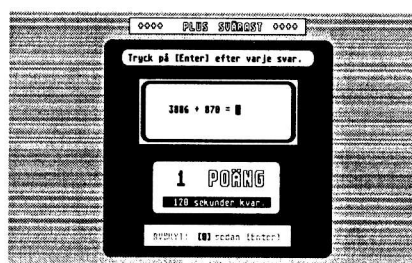

Bild på matematik.

Vilket år?

massa", frågade de. Jodå det blev frågesport-programmet **"VILKA"** med över 4000 svarsalternativ.

De flesta frågorna är lärorika. Några frågor är lite mera nonsens. **"VILKA"** blev mina elevers favoritprogram. Många vuxna gillar det också. Man kan tävla ensam eller upp till tre tävlande.

Vi blev faktiskt Värmlands-mästare i Vi i 5:an för 1993!

Sketcher

Sen jag var barn (för drygt trettio år sen) hade jag sparat och spelat sketcher. Det blev programmen **"SKETCH 1"** och **"SKETCH 2"**. Programmen innehåller över 500 sketcher vardera och man kan göra utskrifter på de sketcher man vill träna på.

Jag brukar låta mina elever spela upp sketcherna på svensklektioner, roliga timmar, föräldramöten, fria aktiviteter och klassfester. Flera gör utskrifter av favoritsketcher och spelar upp på fester hemma och för kamrater eller släktingar.

Föräldrar

Nu började föräldrar höra av sig och frågade om jag inte hade kunde göra program som barnen kunde träna på engelska.

Det blev programmen **"ENGELSKA ALLMÄN"** och **"WHICH"**.

I **"ALLMÄN ENGELSKA"** övas vanliga engelska ord och uttryck. Man får först ett engelskt ord samt tre svenska ord. Det gäller att para ihop rätt svenskt ord med det engelska. Därefter syns samma ord på svenska och man får engelska alternativ. Slutligen ska orden skrivas på engelska.

Vilka?

Orden är uppdelade i ämnesgrupper t.ex. Husdjur, Frukostbordet, Sport, Geografi, Frukt, Flygplatsen, På Bio, I Varuhuset o.s.v. Man tränar på över 3 000 ord.

"WHICH" är ett program där man tävlar i engelsk ordkunskap. En till tre spelare. Över 1 000 engelska ord. (Fast programmet är förstås på svenska!) Numera finns också detta program med tävlan i tysk ordkunskap. Det heter **"WELCHE"**.

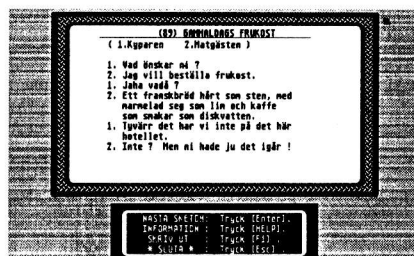
Ferde Data

Nu hörde flera skolor och privatpersoner sig för och tiggde program av mig. Jag insåg att det skulle bli mycket kostsamt för mig. Därför bestämde jag mig för att registrera en liten enskild firma, som döptes till **"FERDE Data"**.

Jag tycker ofta man får betala hutlöst mycket för många program, så därför beslöt jag mig för en lågpris-politik. D.v.s 40 kr per program, eller om man vill kopiera till en hel skola 60 kr.

En ATARI-försäljare sa till mig att han tyckte programmen var jättebra men de hade ett stort fel; - De var alldeles för billiga!

Tyvärr var ju sommaren 1993 en ganska våt sommar. Men intet ont som inte har något gott med sig. Jag fick tid att göra ett omfattande program **"SYNONYM"**. I **"SYNONYM"** kan upp till tre tävla i svensk ordkunskap. - Man får se nio alternativ till ett ord, några är synonymmer andra är till för att luras. Alla ord förklaras senare. **"SYNONYM"** innehåller över 6000 synonymmer!

Sketch 1- finns 2 diskar.

Min filosofi är att programmen skall vara lättanvända, billiga och ge lust att lära.

DEMO

Om du önskar prova dem kan du få en DEMO-diskett mot 10 kr i frimärken, som skickas till:

FERDE Data
Solviksvägen 11
671 33 ARVIKA.

Du kan också sätta in 10 kr på FERDE Data postgiro 61 56 09 - 5.

Programmen fungerar i både färg och svartvit samt på alla ATARI ST modeller.

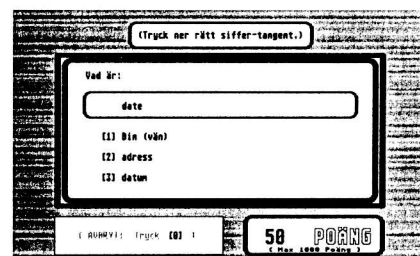
Självklart är inte de fullständiga programmen med på DEMO disketten, men de går att använda ordentligt, och man får en ganska bra bild hur programmen fungerar.

Geografi

Mina elever ville också träna geografi. Här hittade jag ett tyskt PD-program som översattes och bearbetades. Där finns alla världens huvudstäder och länder. Dessutom några övriga viktiga städer och berg.

Bearbetningen innebar också att Sveriges landskap och över 300 svenska orter fördes in. Programmet som kallas **"VÄRLD"** är i svart vitt men fungerar även på färgskärm. - Vill man ha någon ort införd, t.ex. sin egen hemort så gör jag det gärna om man säger till. Programmet uppdateras hela tiden så att de senaste staterna och namnen finns med. Det är ett PD-prg och kostar därför bara 20 kr.

Ferdinand v Malmberg
medlem nr 622

Engelska (allmän)

Freeze Dried Terminal

2.20

2.20

Freeze Dried finner man i kategorin terminalprogram, dvs program som du använder när du har ett modem kopplat till datorn och ringer upp databaser eller vänner med modem. Version 2.20 (gjord 6 juli 1992) var den senaste som programmeraren Aaron Hopkins släppte till allmänheten.

Efter en mäsia i USA totalkraschade hans hårddisk med användare och källkoder till V 2.20, och Aaron tog "semester" från allt vad datorer heter i fyra månader. Efter ett tag kom hans kollega på att han hade fått en diskett med källkoden till V 2.20 av Aaron, och på så sätt kunde han fortsätta med programmet.

V 2.30 är på gång, men med ett annat distributionsnät. Versionerna du hittar ute är demoversioner. Vill du ha en egen med nyckel, som läser upp alla låsta funktioner, får du betala en skälig summa till programmeraren. Det kallas Shareware eller Keyware.

No GEM

Det man som användare märker direkt är att programmet inte använder det minsta av GEM, utan har sina egna (och färggladare) grafikrutiner och knappar. STOS kan utmärkas till programmeringsspråkens motsvarighet, det använder sig inte heller av GEM. Man vänjer sig dock efter ett tag och så himla pjåkigt är det trots allt inte. Många menyer är snyggare än vad det kunde blivit med GEM.

Funktioner

Man får först upp en huvudmeny med alla tänkbara funktioner. Freeze Dried har bl.a. telefonbok, textredigerare, scriptfiler (en sorts programspråk), inbyggda filfunktioner, up/download av filer med externa protokoll och capturebuffer.

Telefonboken är en trevlig del som brukar finnas i de flesta terminalprogram. Här kan du lagra upp till 45 databaser eller nummer i en fil, så rent praktiskt kan du lagra hur

många som helst. Du kan välja att ringa upp en kedja av nummer, eller bara en. Ringer du flera håller datorn på att ringa tills den får CONNECT på något av numren. Tider för paus och sådant är inställbart.

Texteditorn är mycket enkel och mycket bra. Den har blockfunktioner, ordombrytning, utskrift, spara/hämta mm.

Scriptfilerna har jag inte fördjupat mig i så mycket, men det ger i alla fall möjligheter att göra komplexa program för inloggnings etc. Bl.a. kan man få datorn att helt automatiskt gå in i en databas och ta ner filer, eller hämta hem de senaste breven. Om nu inte Sysop bryter in, peppar peppar...

Inbyggda funktioner

Freeze Dried har inbyggda funktioner för att kopiera, radera, döpa om och på andra sätt behandla filer. Man kan kolla lediga diskutrymen, fritt RAM, packa upp/ner filer med LZH, ARC eller ZIP, starta externa program mm. Detta är ett bra inslag eftersom man då och då kan behöva packa ner någon fil medan man är uppkopplad.

Istället för att läsa sig till inbyggda filöverföringsprotokoll använder programmet externa moduler, som exempelvis XYZ.TTP.

Aaron Hopkins har gjort ett själv, speciellt för Freeze Dried. I det ingår Xmodem (CRC, 1K), Ymodem, Ymodem-G och Zmodem. Men det går ju lika bra att själv kila in sina protokoll som Jekyll, SeaLink och Kermit.

Emulering, tecken och färger

När det gäller emulering av olika textlägen har Freeze Dried; VT-52 (inbyggt i Atari), Ansi (om än med mindre färger och utan fetstil), Instant Graphics & Sound (likadant här, Atari har ju bara fyra färger, PC har 16) och UBBS. Även olika lägen där sjunde biten i ASCII tabellen tas bort och där alla kontrollkoder visas.

Det finns även lite olika teckenuppsättningar, bl.a. IBM-ASCII, Macintosh-font och en "futurestyle" font. Man kan även ladda in egna fonter. Färgerna kan man ställa in som man vill, en uppsättning för programmet och en för terminalen när man är uppkopplad. Himla fräckt så.

I terminalläge visas längst ned en statusrad där man får reda på hastigheten mot porten, hur länge man varit uppkopplad mot en databas (eller vad klockan är, kan växlas) om Auto-Macros och Auto-Logons är aktiva (snabbtangenter för inloggning), om capturebufferten är på eller av, plus lite annat informativt. Hjälp med snabbtangenter går alltid att få med HELP-tangenten. Har du hjälpmedel (ACC:ar) i Deskmenyn kan du alltid få fram dem, trots att programmet inte arbetar med GEM.

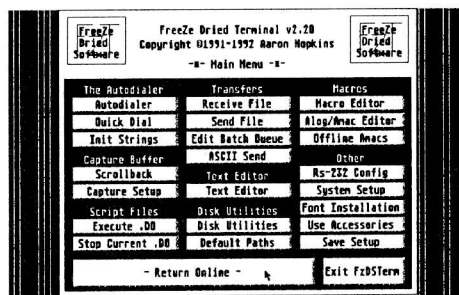
Allt du gör, som att ringa upp databaser, ladda ner filer, starta program mm skrivs ner i en sk "logfil". Där kan man sedan gå tillbaka och kolla upp när man ringde och till vem. Men endast om du ringer från telefonboken, ringer man direkt med ATDT i terminalen loggas inte detta, bara ett "Carrier detect at 00:00:00" och "Loss of carrier at 00:00:00".

Nackdelar

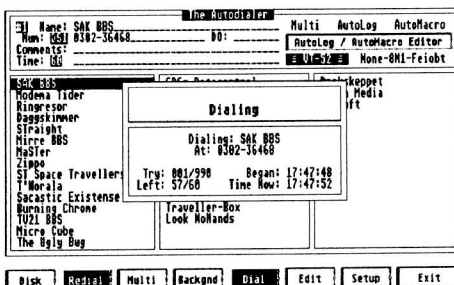
Nackdelarna med Freeze Dried är väl att det nästan är FÖR stort. Har man diskett tar det ett tag att ladda in, och inledningen med titelskrmar och information tar också en del tid i anspråk (varför förstår jag inte). Det finns mindre terminalprogram, exempelvis Dterm, som man klarar sig bra med. Men har man hårddisk och söker något komplett med många och bra funktioner kan man söka rätt på Freeze Dried Terminal.

Undrar varför de kallar det "frystorkat" förresten... Har det med oss modemare att göra?

Rolf Johansson

Huvudmenyn

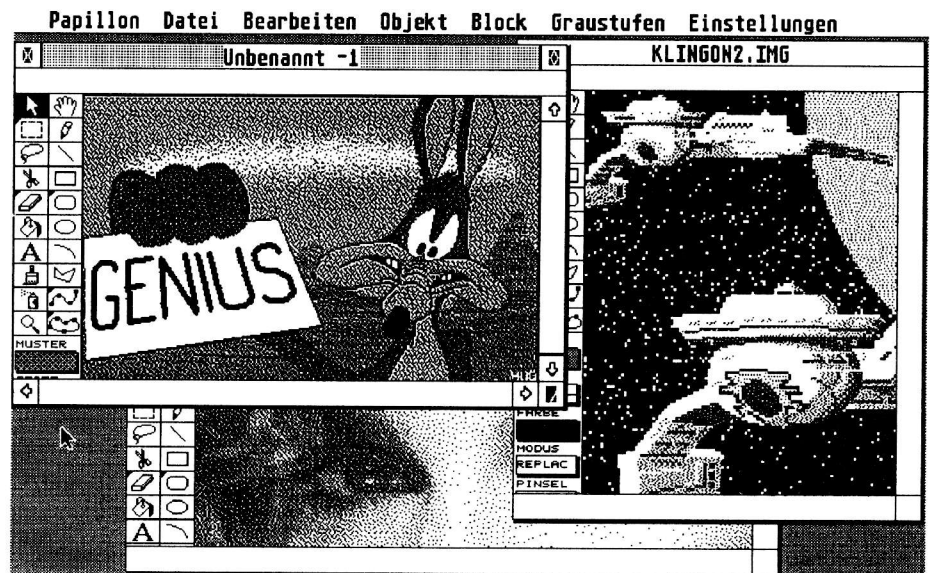

Papillion 1.0

Degas Elites dagar är räknade. Nu verkar Atarimarknaden flöda över av nya, intressanta och absolut mer komplexa program, och de kommer - naturligtvis - från Tyskland, Ataridatorernas Mecka. Det är Stefan Becker och Dirk Subiwalsky som står för programmet, och Application Systems Heidelberg som marknadsför det. Papillion testade jag för första gången på en Falcon 030, och det är väl den maskinen det är tänkt att arbeta på också. Det lämpar sig bäst där, helt enkelt, även om det fungerar på en vanlig ST/STE. Det stöder även olika sorters grafikort och storbildsskärmar. Versionen som jag nu har testat på en 1040 STE är en demoversion, där det inte går att spara eller skriva ut, men allt annat fungerar.

Papillion betyder fjäril på franska (om man tror på Mattias Engdahl), och det är ju underligt att de inte valde ett konstnärsnamn igen. Picasso är väl inte upptaget? Fast det är ju bra, då kan ju jag göra det programmet och bli världsberömd. Va? Inte?! Nehe...

Alla bilder ligger och trängs i fönster. Det är ju så det skall vara nu, med MultiTOS och allt. Fönster och menyrader. Och ikoner. Alla verktyg som pensel, linje, fyllning, spray, cirkel, rektangel, kurvor, text mm ligger längst till vänster i varje fönster. Man kan ladda in flera bilder samtidigt, och använda sig utav GEM-klippbordet för att klippa och klistra mellan fönstren. Man kan få lite kort info om bilderna i fråga också, hur stora de är skärm-mässigt och minnes-mässigt, samt hur många färger som finns och används. Papillion laddar; (X)IMG, DOO, PAC, PI?, PC?, NEO, IFF, GIF och MAC-bilder. Sparar i nästan lika många varianter. Man kan även skriva ut bilderna ini-

från programmet på en rad olika skrivare.

Hur fungerar det då, rent praktiskt? Går det att göra något med programmet över huvud taget? Javisst, fördelen med funktioner som linjer, cirklar, rektanglar och polygoner mm, är att man får små hörn att dra i, så man kan ändra placering och storlek på allt efter att man har ritat ut det. På så sätt behöver det inte bli exakt med en gång, man kan ploffa ut en cirkel där och ett streck där, sedan kan man mera ingående flytta på ledpositionerna och få det resultat man önskar. Men skall man rita med penselfunktionen går det på tok för långsamt. När jag mästerligt ritade en cirkel med penseln, lagom snabbt, hängde datorn inte med alls utan det blev mer en triangel utav det hela. Dåligt. Sedan finns det en pennfunktion också med tunna linjer, som är mycket dålig med att synas på skärm, men det kanske är meningen också, att man skall kunna dra streck där bara en åttondel kommer med av det man ritat.

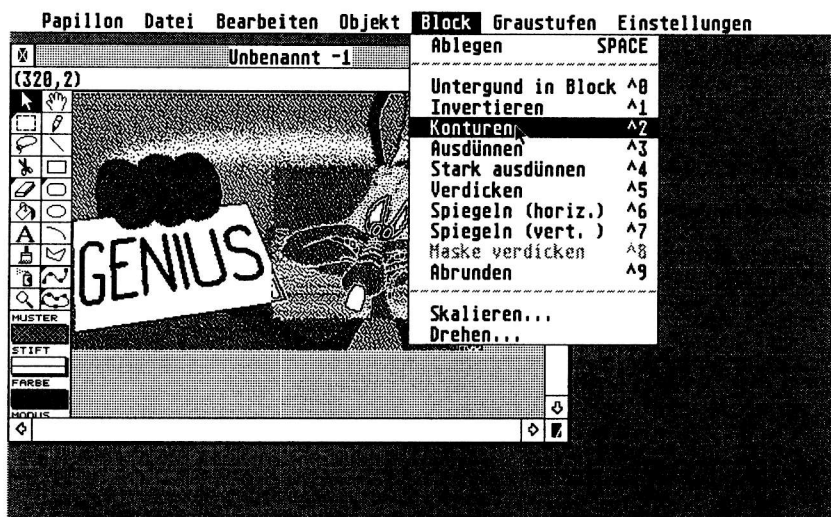
En "undo" funktion finns lyckligtvis, så man kan banka till på tangenten och få saker och ting tillbaka

till det normala igen efter att ha tejpats fast cirklar och kvadrater mitt i ansiktet på någon känd person (läs: artikelförfattaren). Radergummit kan man också använda om än med sämre resultat i denna situation. Storleken på det bestämmer du själv genom att dra upp en kvadratisk ruta. Mycket trevligt.

När det gäller fonter så stöder Papillion Speedo-GDOS, dvs vektoriserade proportionella fonter, Ataris nya GDOS i och med Falconrevolutionen.

Långt och komplicerat (motsatsen till kort) sagt är Papillion ett snyggt program, som har trevliga dialogrutor och mycket funktioner. Inga funktioner är direkt onödiga. Som tidigare sagt är det bäst att köra det på en Falcon 030, det är bara så. De skrev det för Falcon. Men med det inte sagt att det är fy skam på en STE. Tvärtom. Det är mycket trevligt, och det är mycket bättre än det underliga HyperPaint, men inte lika kultigt som Degas Elite. Det blir inget program i denna kategori. Degas klarar sig alltid, och man klarar sig alltid med Degas.

Rolf Johansson

© Oliver Schildmann
Otto-Stabel-Str. 4,
6780 Ludwigshafen.
Shareware-Gebühr:
20 DM, Dresdner Bank
Mannh., BLZ: 67080050
KontoNr.: 65948200
Anfragen: Fa. Prinz
T1/1-3, 68 Mannheim
Tel.: 0621/10771-79
E-mail: Maus LU

Komplett programmerat in GFA-Basic 3!

Besonderer Dank und Grüße gelten:
Den besten Virenjäger: Gregor Tielsch
ß-Tester ohne Nerven: Ulrich Albert

SHAREWARE

XINFO 0.99a

Tyskland sjuder av nyttoprogram till Atari, och Xinfo är ett av de bättre som på senare tid blivit mer och mer omtalat.

Xinfo står för "eXtended Info", och översatt ännu en gång, nu till Svenska, betyder det "utökad information". Om du någon gång velat ha ett komplett program, dit du kan ta in en fil, och sedan få veta allt om, och göra allt med som går att göra, då är det här ett utmärkt program för dig.

Xinfo är ett typiskt lång-utvecklat program, där man ser att programmeraren verkligen går in för vad han gör. Programmet har byggts på sedan September 1991(!), och är nu Shareware med en avgift på 20 DM. Det är helt och hållet skrivet i GFA Basic 3, vilket borde ge problem men trots det påstås det fungera i alla upplösningar (även grafikkort) och med MultiTOS. Jag har i alla fall inte stött på några problem med min 1040STE.

Enklarest blir det att använda om man har TOS 2.5 eller högre, då kan man installera programmet som en APP-ikon på desktop, och dra alla filer till ikonerna som man vill ha info om. Annars kan man köra den gamla typen av "Installera program..." eller starta det manuellt och välja fil.

Något speciellt

Vad är det då som är så speciellt med Xinfo? Jo, i Xinfo finns alla tänkbara funktioner samlade i ett program. Till att börja med får man reda på grundinformationen, dvs storlek, datum, tid, namn etc. Men där börjar det gå över gränserna, man kan också få se hur stor plats filen - egentligen - tar upp på diskett/hårddisk. Varje fil ligger ju med 1024 bytes reserverade uppåt, så den angivna storleken stämmer ju inte alltid. Man kan ändra flaggorna för filen, dvs om den skall vara gömd, skrivskyddad, systemfil eller satt med arkivbit (för HD-backup). Är det en programfil kan man ändra i headern, där finns saker som Fast-load, TT-Load, TT-Malloc mm. Man kan också radera, kopiera, flytta och så vidare.

Till varje extensionstyp (filtyp, ex

"PRG, TXT, DOC etc") kan externa program kopplas. I programmet finns förvalda knappar som "Titta i..." och "Editera...", och det är bla till dessa man kopplar programmen. Filer som slutar på .TXT kopplar man kanske till 1STWORD.PRG om man trycker på "Editera...", och då startar 1stWord och laddar in filen. Har man en RSC-fil (resurs), kopplar man den till en resurseditor, GIF-bilder till GemView eller annat visningsprogram/manipuleringsprogram. Rör det sig om en MOD-fil (musikmodul), kopplar man knappen "Lyssna på..." till programmet MODPLAYTTP, osv... För alla packningsformat finns speciella knappar för packning, upppackning och listning etc, så man kan lika lätt packa upp en .ZIP fil om man valt det, eller packa ner en hel mapp eller enstaka filer. Ditt virusdödarprogram kan du lätt koppla till knappen för viruskontroll. Även detta en mycket användbar funktion.

Det finns också lite interna funktioner, bla för Calamus och Didot fontter. Väljer man en sådan fil kan man direkt få information om hur fonten ser ut, vem som har copyrighten, vem som har gjort den mm. Kör man med Ataris nya Kontrollpanel, Xcontrol, vet man vad CPX-moduler är (om inte annat så är det påbyggbara moduler till den panelen). Med Xinfo går det bra att ändra headern i dessa moduler (textfärg, ikon, text, ikonfärg, versionsnr mm). Visar man lite "allmän" info om systemet får man upp TOS-version (jag

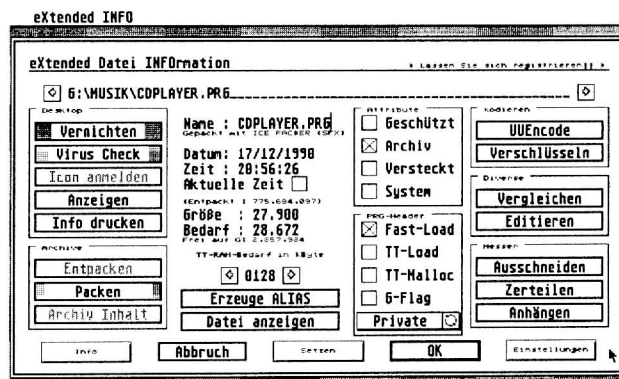
hade visst 1.98 även om jag vet att jag har 1.62, lite konstigt), AES-version, info om MultiTOS mm.

Hårddisk?

Det här är ett mycket omfattande program, som kan vara svårt att förstå vid en första anblick. Tyvärr är det nog så att hårddisk-ägare har störst utbyte, eftersom alla dessa externa program måste laddas in från någonstans (man sitter ju inte gärna och byter från diskett till diskett). Dessutom är det ett plus om man har mycket minne, så man kan ladda in dessa program. 1MB är minimikrav, och helst skall man ha 4MB. Det finns även en "light" version av Xinfo (nu är det inte bara livsmedelsmarknaden som skyltar med dessa underligheter), där funktioner är bortplockade för att det hela skall kräva mindre minne, men då får man som sagt inte lika stort utbyte av programmets alla egentliga funktioner.

Ett stort plus till manualen som är mycket välskriven, och alla kringliggande informationstexter, bla förteckning över alla funktioner och hur de används. Program och text är helt och hållet på Tyska, men lyckligtvis planeras en engelsk version inom kort. Det finns säkert en del som jag har missat bland programmets funktioner, men samtidigt skulle det med all säkerhet ta upp mer än dubbelt så mycket som nu, så jag föreslår att ni hämtar programmet på närmsta BBS eller hör med landets alla PD-bibliotek.

Th: Den hela huvudmenyn, härifrån när man de flesta funktioner som editering, viruscheck, packning mm. Lagg märke till att programfilen är packad med ett komprimeringsprogram (ICE), detta undgår inte Xinfo!

Skriv till S A K
under adress:
S A K
Box 47061
402 58 GÖTEBORG

Hej!

Tänkte skriva en liten insändare som den nyblivna medlem jag är i SAK. Hittills har jag bara läst två tidningar, men de är faktiskt mycket trevliga.

Jag var medlem i 1ST Club i två år men tyckte inte att det gav mig något precis. Tvärtom verkar den klubben ha siktat in sig på de professionella användarna, vilket jag även har påpekat för dem utan att få något svar.

Enligt min åsikt ska en klubb vara till för medlemmarna, frågor ska bli besvarade av personer som vet och man ska kunna få tips och råd om man ska köpa något till datorn.

Att Atari är en bra dator kan vi nog alla komma överens om. Men i allt större utsträckning är det andra datormärken som dominerar marknaden. Datorer som PC, Macintosh och IBM används allt mer i de stora sammanhangen, men även som hemdatorer.

Jag tycker att det skulle vara synd och skam om en så användarvänlig och bra dator som Atarin ska försvinna i mängden. Men varför har det då blivit så här?

Personligen skulle jag nog vilja lägga skulden på den svenska generalagenturen Adastra för deras handlande. Nu för tiden gäller det att synas i media för att få något sålt - något som Adastra har varit dåliga på. Okej, de kanske inte har alla tillgångar i världen, men det räcker i alla fall inte med att bara sitta och vänta på att kunderna ska komma. Nej, de

måste annonsera och göra reklam om de ska komma någon vart.

Kan vi då som Atarianvändare göra något åt det här? Jo då, vi måste sätta igång att berätta för omvärlden samtidigt som vi måste se till att få ut många fler svenska program. Det är ju inte särskilt kul att sitta och traggla igenom en tysk programinformationsfil för att få reda på hur man använder programmet, även om det kan vara nog så nyttigt ur språksynpunkt.

Därför tycker jag att vi både bör översätta program och skriva nya. Det är ju programvaran som är det viktigaste till datorn.

Slutligen skulle jag vilja påpeka ett litet fel i SAK Magasinet nr 1/93. Det gäller STOS-programmet som läser in en ASCII-fil till skärmen. Rad 6 ska se ut så här:

```
6 show on : F$=file select$(*) :  
print F$ : hide on
```

Ja, det var nog allt. Och så glöm nu inte det här med att skriva nya svenska program. Varför inte göra ett du också?

Om du inte har någon erfarenhet av programmering kan jag rekommendera dig att börja med någon form av Basic, ex. STOS.

Många hälsningar
Freddy Gustavsson
Medlem i SAK

Håll Musse ren!

Nej, det handlar inte om den fantastiske (tror han) Musse Pigg, utan om din mus som är till stor hjälp när du använder datorn.

Men ibland kan musen bli till besvär istället. Du kanske tänker på när man skall koppla in en andra joystick, men det finns viktigare saker än det. Som t ex när musen gnisslar och inte reagerar som du vill. Då kan det vara dags för en rengöring av musen.

Om man håller underlaget till musen rent så kan inte fullt så mycket smuts komma in i musens inre, så tänk på att inte ha brödsmlor och chips liggandes under musen när du kör med den.

Tvål och vatten

För att göra ren musen, så kan det räcka med att öppna på undersidan, och släppa ut kulan, som kan göras ren i tvål-vatten. Inne i "rummet" för kulan sitter hjul som snurrar. På dessa samlas det smuts. Peta av den med fingrarna. Blås rent i kul-huset, och sätt i kulan igen.

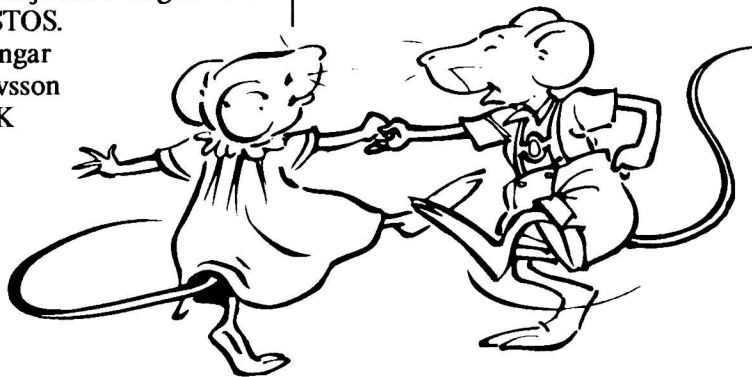
Fungerar det bättre?

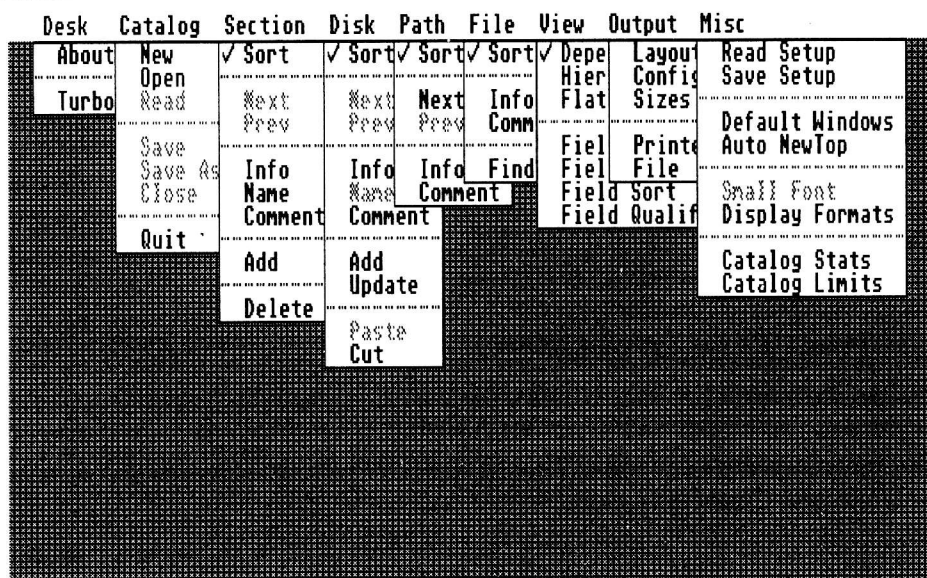
Om inte, så har du problem.

Om du vill kan du skruva isär musen och titta lite noggrannare inne i musens inre. Kom ihåg bara att inte skada någon elektronik, för då kan du köpa dig en ny mus.

Optiska möss

Optiska möss behöver inte rengöras. De får muspilen på skärmen att röra sig genom infrarött ljus. Musen förs över en musmatta med rutor på. Det enda som kanske behöver rengöras är musmattan. Däremot är mössen en aning dyrare än vanliga. Priset ligger på 500-600 kr.

STDCAT 5.0b

Alla som bygger på sin diskettssamling kommer förr eller senare till problemet med att hitta en speciell diskett. På bordet ligger en hög med 20-40 disketter, en del ligger i diskettlådor osv. Hur hittar man den rätta? Jag, som alltid hittar i röriga sammanhang, brukar inte ha några problem, men så finns det ju människor som vill ha ordning och reda omkring sig. Ni som känner er träffade kan alltid ta en titt på STDCAT!

Shareware

Det här eminenta registerprogrammet för disketter och hårddisk är gjort av Bob Silliker i Canada, och är Shareware (dvs använder du programmet ofta så ber programmeraren dig att betala en skälig summa). I varje katalogfil kan man ha 100 olika sektioner, som i sin tur kan hålla 256 disketter med 16 mappars hierarki nedåt, med 256 filer i varje mapp. Du kan exempelvis ha en sektion för dina speldisketter, en för nyttoprogrammen, en för ritprogrammen osv.

Skapa register

Man börjar med att skapa en ny katalogfil, därefter lägger man in en ny sektion. Sedan kan man börja mata in sina disketter. Man kan mata in diskett efter diskett, och har man två diskenheter kan man mata in från A, sedan B - A - B - A osv... Programmet läser av vilka filer som finns på disketten, ledigt och använt diskutrymme och serienummer och registrerar detta. För varje diskett kan man lägga till kommentarer, det kan

man förresten göra med det mesta, även sektioner, filer och sökvägar. Man kan även läsa in hela hårddiskpartitioner, vilket går lika enkelt tillväga, och är mycket bra för röriga hårddiskägare.

Fönster och menyer

Det finns fyra huvudfönster på skärmen för sektioner, disketter, sökvägar och filer. Dessa kan man placera hur man vill eftersom det är vanliga (slöa) GEM-fönster. Man väljer en namngiven diskett i diskettfönstret, klickar på en diskett, får då upp de sökvägar (mappar) som finns på den, och väljer en mapp och får således upp de filer som finns i den.

Menyraden högst upp är kanske ganska omfattande vid en första anblick, men krymper efter hand. En viss bild på en viss sida (kanske denna) kan säkert ge er en inblick i menyraden.

Utskrift

När det gäller skrivaren finns det mycket att ställa in. Huvud- och fot-text, vänstermarginal, sidlängd, sidbredd, kontrollkoder etc. Man kan skriva ut till skrivare eller till en vanlig ASCII-fil. Man kan dock inte påverka så mycket hur i detalj fälten skall skrivas ut på pappret.

Det finns även en del inställningar i programmet när det gäller datumformat och format på filnamnet. Man kan också välja hur disketterna och filerna skall sorteras, om de skall sorteras efter namn eller datum och man kan också välja vilka

fält som skall visas i fönstren (filter). Vill man finna en fil snabbt, kan man söka efter en text bland disketter, filer, kommentarer etc och datorn visar vad den hittar som liknar din söktext.

STDCAT är ett trevligt program som gör sitt jobb men inte mer heller. Jag har ännu inte funnit något fel i programmet (vissa människor letar bara efter sådana), och inte har jag kommit på något som jag saknar som funktion (om det beror på min fantasilöshet eller programmerarens förutsägningsförmåga kan vi låta vara osagt). Kort sagt, ett program att lägga till samlingen och synnerligen outhärligt för den som ständigt letar efter sina program bland de ständigt utspridda disketterna. Då saknas bara ett märkningssystem för dem så man hittar rätt diskett när man väl hittat VAR den SKALL finnas, den där filen. Disketten kan ju hunden ha ätit upp för länge sedan...

Rolf Johansson

Medl. 1130 städar och

SÄLJER!

- Orig.spel ca.40 st 600:-
- Calamus handbok 150:-
- Calamus fonter 600 st
- utskrivna i katalog 400:-
- Hårdisk 20mb.defekt 300:-
- Hårdisk 40mb.defekt 500:-
- Ny intern diskdrive 500:-
- Simmar 256 kb STE 75:-
- 1 ST Word + , nytt 150:-
- Joystick Top Star 150:-
- Scartkabel 2,5 m. 130:-
- mm, mm.
- Ring kvällar.

Anders 0240/11445

THAT'S WRITE v. 2.07

I ett tidigare nummer av tidningen lovade jag en mer utförlig presentation av ordbehandlingsprogrammet **THAT'S WRITE**. Det jag kommer att redovisa är mina personliga åsikter och mitt förhållande till **That'sWrite** (i fortsättningen **TW**) och inte i första hand en teknisk artikel om programmets prestanda. Som en övergripande presentation kan sägas att **TW** är ett kraftfullt ordbehandlingsprogram som även passar professionella skrivare, men mera om det senare.

INSTALLATIONEN.

För att installera **TW** på disketter eller hårddisk så använder man ett installationsprogram som finns på en av disketterna. Själva installationen är mycket enkel, då den i stort sköter sig själv. Användaren behöver bara ange var **TW** ska laddas t ex hårddisk och den skrivartyp man använder. Har man flera skrivare t ex laser så kan man installera dessa också. Vid utskrift så väljer man enkelt på vilken skrivare utskriften ska ske.

OLIKA TILLBEHÖRSPROGRAM.

Till **TW** hör ett antal tillbehörsprogram. Det finns ett konverteringsprogram för Calamus och Script-teckensnitt. I ett annat kan man tillverka egna teckensnitt. Dessutom desktophjälpmedlen, ett snapshotprogram, ett visa teckensnitt, en macroeditor och en miniräknare bla.

THAT'SWRITE:S UPPBYGGNAD.

När man startar **TW** så kommer man att få fram en startbild av ett tomt dokument. Man får en vanlig desktop med följande rubriker, **FILE**, **BLOCK**, **TYPE**, **STYLE**, **LAYOUT**, **EXTRAS** och **OPTIONS**. Som du ser av orden så är programmet på engelska. Det menar jag inte är något problem för **ST Ord** eller **Wordplus**användaren då man i stort känner igen sig i **TW**. För nybörjaren blir det förstås jobbigare, men man kan med lite god vilja ganska snabbt lära sig grundfunktionerna, trots att manualen lider av "manualsjuka" dvs korthugget och föga inspirerande

de språk. Under desktopen finns även ett "verktygsfält" eller rättare en "kommandolinjal" med ett antal lättåtkomliga funktioner.

UPPBYGGNAD AV DESKTOP.

FILE-menyn innehåller de vanliga funktionerna som öppna, spara, spara som, spara ASCII osv. Ett par finesser finns **PRINT PREVIEW** som är en förgranskningfunktion, där man kan titta på sitt dokument innan utskrift och **LAST VERSION** som ger möjlighet att hoppa alla ändringar man gjort och gå tillbaka till grundtexten.

BLOCK-menyn innehåller blockfunktionerna klipp, klistra, flytta, ta bort m fl samt ett clipboard (klippbok) för fyra urklipp samtidigt.

TYPE-menyn innehåller teckensnitt och laddning av dessa, där man ha 20 st laddade samtidigt. Man gör lätt ett fontdokument med de fonter som **TW** ska ladda automatiskt.

STYLE-menyn innehåller texteffekter som fet, understruken mm.

En **LAYOUT**-meny där man gör sidlayout, paragraflayout samt manuell sidindelning, manuell omformning. Man gör lätt en sidlayout med spalter i **TW**.

EXTRAS-menyn innehåller sökfunktioner, fotnot/ändnot, indrag, ladda ordlista, bildhantering mm.

OPTIONS-menyn innehåller automatisk omformning och sidindelning, direkträttningsfunktion, språk och avstavningsfunktion (manuell och automatisk), macro samt olika systemfunktioner.

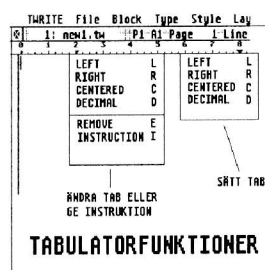
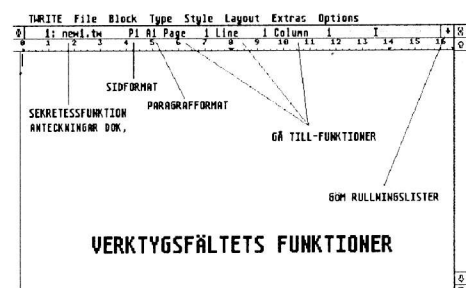
FINESSRIKT PROGRAM.

TW rymmer många finesser och funktioner, allt som ett modernt ordbehandlingsprogram ska ha. Jag redovisar min synpunkter först i en lista och sedan några lite mera grundligt. De här funktionerna uppskattar jag:

- * Man kan ladda flera dokument som man kan nå upp till 9 st.
- * Tangentbordsstyrning och desktop styrning.
- * Förhandsgranskningfunktion.
- * Spara ASCII för att kunna samköra med PC.
- * Verktögsfält med funktioner.
- * Sekretessfunktion för ömtåliga dokument.
- * Anteckningsmöjlighet av dokument fakta.
- * Läser **ST Ord**, **Wordplus**, **Write on**, **Timeworks** samt **WordWrite** format direkt.
- * Smidig rättstavning.
- * Alla teckensnitt som kan laddas.
- * Byte av sidformat mitt under arbete. Dokumentet omformas aut.
- * Smidig fotnot/ändnotsfunktion.
- * Ordlistor finns att köpa till för de flesta europeiska språk.
- * Enkel inställning av olika sidformat.
- * Texten justerad med rak högerkant i grundläge med automatisk omformning.
- * Brevfunktion.
- * Sidhuvud och sidfotfunktioner

LITE MERA OM FINESSERNA.

TW är ett mycket smidigt program som har flera "höjdarfunktioner" t ex rubrikskrivning. Man klickar på paragrafmenyn för rubrik och skriver sedan rubriken i vänsterkanten. Programmet ställer in fet stil, stryker under, centrerar rubriken allt i ett moment när man trycker **RETURN**. Dessutom återgår programmet till vanliga inställningar så man kan skriva vidare direkt. Det går lätt att göra liknande inställningar själv. I andra program måste man göra åt-

skilliga moment för att skriva en liknande rubrik. Det finns flera av samma kaliber ta TAB-funktionen där man kan sätta tabbar och ge dessa olika instruktioner t ex dag datum eller en textsträng. Allt bara genom att klicka på linjalen.

De automatiska funktionerna i TW sparar mycket arbete jag menar då omformning, sidinställning, avstavning, rättstavning. Den automatiska omformningen kan dock av många upplevas som irriterande då texten "hoppas" till då och då. Den kan stängas av om man tycker så och istället omformar man med kommando. Man kan också ställa in programmet så att det spar på tidsintervall. Det är bäst för hårddisk för annars måste man sitta och vänta på diskstationen.

IMG BILDER

Programmet kan ta in IMG-bilder. Dessa kan man lätt ändra storlek på, men flyttning måste göras med blockmenyn. Om man har ställt in automatisk rättning så rättar programmet fel av typen "stockholm"

till "Stockholm" och omkastningar av bokstäver om de inte bildar ett riktigt ord förstås

Med rättstavningsfunktionen inkopplad så varnar datorn vid fel-skrift. Man kan då rätta felet eller skriva vidare om man inte ser felet. Rättning sker då i efterhand med hjälp av datorns ordlista. Vid rättning söker programmet igenom dokumentet efter fel. Programmet visar det första felstavade ordet i en dialogruta och visar samtidigt ett förslag på stavning. Är man inte nöjd så klickar man "alternativ" för att få flera varianter av ordet eller liknande ord. Därefter godkänner man ordet och programmet visar nästa stavfel direkt och fortsätter tills hela dokumentet är rättat. Ordlistan kan lätt utökas av användaren.

Med Mail merge funktionen så gör du personligt riktade brev. I fotnots-menyn kan man ändra från fotnoter till ändnoter i efterhand om textantalet blir stort, det är en funktion som man gillar när dokumenten blivit stora.

TILL SIST...

Till sist lite om föregångaren till TW 2.07 som hette TW 1.51. TW 2.07 har kraftfullare macrofunktioner, har instruktionsmöjlighet för tabbar, bättre rullningslistor, förhandsgranskning av dok, kan ladda flera dokument samtidigt, fler tangentbordskommandon diskretare felstavningssignal, något ändrat verktygsfält allt i förhållande till TW 1.51. Väljer man TW 2.07 så tar man steget upp i högsta divisionen om man jämför med Wordplus. Det skall sägas att Wordplus inte är ett dåligt program utan ett bra program för den vanlige skrivaren. Betyget blir desto bättre eller hur? Det finns mycket mera att säga om TW, men det får dock anstå. Vill du ha info om programmet så ring Atarispecialisten 08-32 05 00 eller faxa 08-761 72 02.

Leif Moås

Februari månads uppdatering av PD biblioteket innehåller:

PUBLIC DOMAIN
Februari 1994

15	Demo disketter (Alla nya)
24	Art disketter (En uppdaterad, resten nya)
2	Kommunikation (En uppdaterad, en ny)
4	Språk/programmering (En uppdaterad, resten nya)
9	Musik disketter (Fem uppdaterade, resten nya)
8	Stosser (Alla nya, en helt ny section)
13	Utilities (En uppdaterad, resten nya)
42	Spel (14 uppdaterade, resten nya)
5	Adr (Alla nya, en ny section)
1	Tidningsdisk (Ny)
1	Stuff (Ny section)
2	Affärsprogram (En uppdaterad, en helt ny)
7	Utbildning (Alla nya)
2	Fonter (Alla nya)
1	Ordbehandling (Uppdaterad)
1	Soundtracker (Nya)
6	Ictari (Alla nya)
150	Falcon disketter (Ligger på HD 1.44Mb disketter)
100	Erotik disketter (Endast vuxna)

PUBLIC DOMAIN
Februari 1994

Nu är det inte säkert att det blir lika många nya disketter varje gång, men för att vara säker på att inte missa några nyheter se till att uppdatera katalogen varje månad.

Kallelse till Svenska Atari klubbens årsmöte -94

Plats: Nordgården 31, Karl Johansgatan. Spårvagnshållplats Chapmanstorg eller Kaptensgatan. Linje 3, i Göteborg

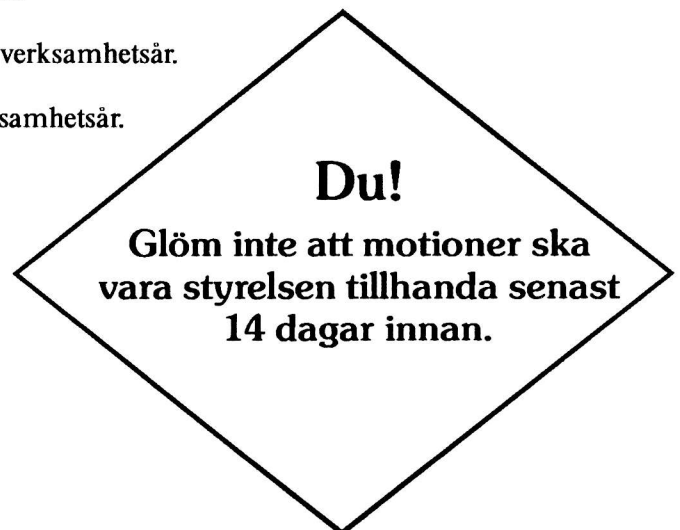
Tid: Kl 13.00 Datum: Söndagen den 27 Mars.

Ev motioner skall vara styrelsen tillhanda senast söndagen den 13 Mars. Välkomna!

Förslag till dagordning.

1. Årsmötets öppnande.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Val av 2 justeringsmän tillika rösträknare att jämte ordförande justera årsmötets protokoll.
4. Upprättande av röstlängd.
5. Frågan om mötet blivit stadgeenligt utlyst.
6. Godkännande av dagordning.
7. Föredragning och godkännande av styrelsens verksamhet.
8. Föredragning och godkännande av revisionsberättelse.
9. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen.
10. Behandling av ärenden som stadgeenligt framlagts av klubbens medlemmar och som har behandlats av styrelsen, samt av ärende som av styrelsen hänskjutits till mötet.
11. Verksamhetsinriktning för kommande verksamhetsår
12. Fastställande av medlemsavgifter för kommande verksamhetsår.
13. Fastställande av budgetförslag för kommande verksamhetsår.
14. Val av Styrelse / valberedningen
- 15.
- 16.
- 17.
- 18.
19. Val av VALBEREDNING 3 st
20. Övriga frågor.
21. Mötets avslutande.

Styrelsen.

Insändare

hic mode, så det är bara för dig att prova på. Sedan kan du göra ett STOS-program som ställer om switcharna om du har manualen till din skrivare.

För dom koderna ställer om DIP:arna mjukvarumässigt oavsätt hur switcharna är ställda i skrivaren. Fungerar utmärkt till min skrivare där jag kan ställa in 14 olika teckenuppsättningar + storlek, radmatning, vänster, höger marginal, centrerung, osv osv..... Samt ladda ned egna tecken på skrivaren. Ett gott råd, läs skrivar-manualen noga.

4. Jag tror att det ska gå att ha strängvariabler i en minnesbank typ WORK men vet inte hur och ingenting om detta hittar jag någonstans. WORK är en temporär bank och sparas inte med programmet. DATA-banken är en permanent bank av samma typ som WORK. Jag använder mig av WORK för att ladda in nedpackade PI? och NEO-bilder samt inladdning av samples som du har skrivit om och kör dom med SAMRAW kommandot.

Sedan ska jag försöka svara på dina övriga frågor.

Försök att göra spritarna själv i alla fall, du lär dig allt eftersom och ingen annan vet hur du vill att dom ska röra sig, storlek, färger m.m.

1ST-WORD behöver exakt rätt DIP-switch inställning PLUS RÄTT SKRIVARANPASSNINGSFIL, det finns olika sådana i mappen PRINTERS. Klicka på skrivarnamnet ovanför teckentabellen för att ladda in annan skrivaranpassning. Ett gott råd, SKIP PERFORERING ska vara avstängd på DIP:arna

Nästan allt i datorn går på 5 Volt men strömmen är mycket svag i typ skriver, modem kontakterna, så vad du än gör, så koppla ingenting annat till dom än vad dom är avsedda till. Jag tror att det rör sig om ett par 10-tal mA (50mA kanske).

Både RAM-diskar och Degas-fonter finns på PD-disketter hos SAK. En ramdisk som är resett-säker är MAXIDISK.PRG

Begagnade cartrige till STOS-MAESTRO är nog svåra att få, men jag har bränt mitt och köpt alla komponenter för ca: 100 kr och tänker göra kortet själv, så vi får se hur det blir med det.

Om du får tag i ett cartrige så kommer du nog på 8 gånger mer funktioner på MAESTRO-programmet.

Hoppas att dessa svaren blir till någon nytta, så kämpa på ni STOS-programmerare.

Ingemar Ericsson

PS. Ni som programmerar, när ni har en bra listning så spara ned ditt program med ändelsen .ASC Då sparas programmet ned i ASCII-format och kan tas in i alla ordbehandlare.

Till Nils Erik Lindblom, medl 726

Ang din insändare "Hjälp".

Du stoppar i ST Language disketten och klickar på inställningar. Då får du fram palletten och där klickar du på välj skrivartyp. Då får du fram listan på skrivartypen, du klickar på 960 pixels per rad. Sen klickar du OK knappen. Har du en färgskrivare så klickar du på färg innan du klickar på OK knappen. Du får tillbaka palletten, nu klickar du på den lilla fyrkantiga rutan längst upp till vänster. Sedan stoppar du i NEOCHROME disketten och klickar på Disk A, sedan öppnar du programmet på vanligt sätt. När du sedan får den bild som du vill skriva ut trycker du på ALTERNATE och HELP. Det sista gör du alltid när du vill skriva ut skärmen. Håll ALTERNATE-knappen nere och tryck snabbt på HELP. Med vänlig hälsning. Jan Andersson medl 53

Novisens Guide till..

Under denna titel presenterar Liljedata en serie häften för ATARI-novisen som en hjälp att, på absolut snabbaste sätt, komma igång med ett antal saker med anknytning till datorn.

Novisens Guide Till MIDI & Sequencers.

Från MIDI-kontakt till multitimbrallitet på 14 sidor. Tar upp vad du behöver veta om MIDI för att kunna jobba med sequencers, t.ex. Notator. 25:- inkl. MOMS (20:- exkl. MOMS.)

Novisens Guide Till Notator.

Tar dej från noll till notutskrift på 26 A4-sidor. Bara de absolut nödvändiga stegen och handgreppen tas upp - för att inte röra till det för novisen. Hur Notator bygger upp en SONG, hur man gör en inspelning, hur man sedan redigerar den, lyssnar och sedan skriver ut. Använd häftet för självstudier eller som cirkelmateri vid t.ex. fortbildning. 40:- inkl. MOMS (32:- exkl. MOMS.)

Novisens Guide Till Notator-fonter.

Gör dina notsidor ännu snyggare med olika storlek och utseende på bokstäver och siffror. När du kan hantera även detta, kan du skicka dina original direkt från skrivaren till musikförlaget - klart för tryck! Fem A4-sidor, 10:- inkl. MOMS (8:- exkl. MOMS.)

Novisens Guide Till Wordplus.

Lär dig snabbt ATARI'ns vanligaste ordbehandlare. Skriv in text, redigera den (flytta stycken, radera, byt stil på bolstäverna m m.) och skriv ut. 11 A4-sidor 20:- inkl moms (16:- exkl moms.)

Skicka beställningen till:

Liljedata Sinclairs väg 12,
671 33 Arvika.
Tel 0570 - 120 11

KÖPES

1ST Word Plus till Atari ST/MEGA version 2,02.

Tel 031-849999 Säkrast på kvällarna.

Insändare

Hej hopp fadderullanlej SAK.

Detta är ett bidrag till eder superba tidning från lilla mig. (ca 52kg och 170 cm lång) Lilla mig är Mats, medlem nr 1215. Nog med presentation.

Först vill jag säga till Rolf Johansson, jättebra artiklar om STOS programmering jag förstår att det är svårt att lära ut utan frågor så här kommer några.

Kan man scrolla en bild som är större än skärmen? Som ex kan man ta Mario spelen på Nitendo där man går i en jättelång bild men bara ser en tiondel. Om man kan göra det, hur i så fall?

När man skall spara en fil med strängar, t ex i ett registerprogram, kan man ju bara spara med extensionen (stavade jag rätt nu?) .VAR. Hur sparar man med en annan extension (nu kom det igen) t ex .REG? Hur skriver man ut åäö resp ÅÄÖ på STOS? Jag kan inte det. Det kommer ingenting för huvudtaget. Det kommer liksom bara s h r p skriva- ren istället för "bara så här". Jag har en "FUJI Film dot Matrix Printer PD 80" 9 nålars.

Hur arbetar man i minnesbanken "work"? Går det att använda i ett registerprogram?

En fråga till alla läsare av detta nummer av SAM. Jag håller på med ett karateprogram, men kan tyvärr inte rita så bra så ifall det finns någon som är bra på det så kan ni väl höra av er till mig. Det är inget professionellt jobb, det är bara ett spel jag gör. Men vi får väl se hur det blir.

Nu till frågor om datorn. Hur printar jag ut bilder genom 1ST Word+. Och vilken skriver anpassning skall jag ha. Jag har just nu Star SG-10 men den kan inte skriva ut ljus och kursiv text heller. Vad skall jag göra? Jag tror inte att det är DIP-switcharna för jag har prövat alla möjliga kombinationer (tror jag).

Hur mycket ström rör det sig om i printeruttaget?

Vilken av Mike's Ramdisk och intersect tål en varmstart och hur får jag dem i så fall?

Sen till lite annat. Var kan man få tag i mer fonter i Degas Elite?

Sänder med en recension om min nyinhandlade STOS Maestro (kanske lite sent men ändå, alla vet kanske inte vad det är) Hej då!!

Ps Jag undrar också om någon vet vad ett begagnat STOS Maestro Plus Cartridge kostar? (jag bara undrar)

Svar till Mats Fredriksson

Jodå Rolf jobbar som bara den, så därför tänkte jag avlasta honom med svaren till dig så gott jag kan.

Lösningar till olika problem kan avhjälpas på en mängd olika sätt, så det finns inga standardlösningar i programmering. Vad jag tycker, kan någon annan ha en helt annan lösning på. Men oftast så är det bara att prova själv vad som passar bäst till sitt eget ändamål.

Nu till frågor och (he,he) svar.

1. Om man nu vill ha bilderna i höjd så kan jag rekommendera dig att använda MAP-designen som ska finnas på din disk. Där finns även bruksanvisningen till denna. MAP använder sig av SPRITAR och tar mindre minnesutrymme i ditt program, och är mycket mera flexibel.

2. Angående dina strängar så är det INTE .VAR som du ska använda. När du sparar med .VAR sparas ALLA VARIABLAR, så om du t.ex lagt en hel skärmbild till en variabel kommer denna att sparas ned också med en fil som kommer att bli över 32Kb. Svaret kommer att glädja dig, du kan i princip använda vad du vill så .REG kommer att fungera utmärkt. Det ända du måste tänka på är att spara dina variabler som ASCII-fil och då kan du även ladda in din text i t.ex 1ST WORD (braa vaa). Här kommer ett exempel där du an-

Skriv till S A K
under adress:
S A K
Box 47061
402 58 GÖTEBORG

vänder STOS-filväljaren till att spara dina variabler till disk.

```
100 key off : cls : dim A$(50)
102 for I=1 to 50 : A$(I)="RAD
NUMMER:"+str$(I)
104 print A$(I): next I
106 F$=file select$("REG", "SPARA
VARIABLES" 4)
108 if F$="" then shoot : print
"Ingat sparat" : goto 116
110 open out #1,F$
112 for I=1 to 50 : print "SPARAR
RAD:",I : print #1,A$(I) : next I
114 close #1 : bell : print "50 st va-
riabler sparade"
116 print "TRYCK EN TANGENT"
: wait key : default : end
```

Och ytterligare ett exempel för inladdning.

```
100 key off : cls : dim A$(50)
102 F$=fileselect$("REG", "LAD-
DA VARIABLES" 4)
104 if F$="" then shoot : print
"Ingat laddat" : goto 112
106 open in #1,F$
108 for I=1 to 50 : print "LADDAT
RAD:",I : line input #1,A$(I) : next
I
110 close #1 : bell : print "50 st va-
riabler laddade" 112 print "TRYCK
EN TANGENT" : wait key 114 for
I=1 to 50 : print A$(I) : next I
116 print "TRYCK EN TANGENT"
: wait key
```

Se kapitel 10 sidorna 198-209 i manualen för mera information.

3. Detta beror helt på DIP-switcharna på grund av att STOS inte använder sig av någon speciell skrivar-rutin. Jag hade själv detta problem på min PANASONIC-skrivare som är EPSON kompatibel men hittade dom rätta tecknen med IBM-Grap-

Insändare

Hej SAK!

Jag är en kille på 14 år som tycker att Atari är den bästa datorn som finns (nästan). Nu är det så att jag har några frågor till er.

1. Vilket är det bästa DTP-programmet till Atari.
 2. Jag har en 1040 STE och nu undrar jag hur mycket 1Mb minne kostar?
 3. Hur mycket kostar en bra handscanner till Atari.
 4. Vad heter det bästa rollspelet till Atari?
 5. Vilket är det bästa demot till min 1040?
 6. Är 1ST Word+ ett bra ordbehandlingsprogram?
 7. I vilket format är bilderna på Pd-disk SAK062?
 8. Vilket ritprogram tycker ni är bäst, Degas Elite, Deluxe Paint ST eller Hyperpaint?
- Det var nog allt för denna gången men jag ska skriva igen. Patrik medl 1054

Tjena Patrik!

Vad menar du med att Atari NÄS-TAN är den bästa datorn som finns? Med tanke på vad man får för pengarna så finns det inte många konkurrenter.

Till dina frågor.

1. Utan tvivel är det CALAMUS eller CALAMUS SL som den dyrare versionen heter.
2. Minnen till datorer är så få fräskvara, priserna varierar kraftigt men nu tror jag att 1Mb kostar ca 400 kr.
3. En handscanner kan man köpa begagnad för ca 1500 - 2000 kr.
4. Rollspel har inte varit min starka sida så jag låter läsarna komma med förslag till nästa gång.
5. Det är samma med demon.
6. Bra ordbehandlingsprogram? Det beror på bl a om du vill kunna ta in bilder eller redigera stora textmassor snabbt. Som ett ordbehandlingsprogram fungerar 1ST Word+ ok. Skall man ha något som är snabbt förordar jag PROTEXT. Snygga utskrifter får man med SCRIPT.
7. Formatet är TN1, det finns även med ett konverteringsprogram samt ett visningsprogram. Det går att

konvertera bilderna till Degas eller Neochrome.

8. Jag tycker att Deluxe Paint är ett bra ritprogram medan de två andra som du nämnde inte ligger riktigt i samma klass, däremot kan de vara enklare att använda. Men det spelar ingen roll hur bra eller dåligt programmet är om man inte kan rita själv på vanligt papper, men kan man det så har man större nytta av kvalificerade program.

PS pd-program delar vi ut till dem som skriver artiklar om olika saker.

Mvh Lennart Ericsson sekr SAK

Hej!

Jag är en relativt ny dataanvändare och nybliven medlem i Atari-klubben och hoppas att någon kan hjälpa mig med följande problem.

Jag har en Atari 520 STFM och en ny panasonic skrivare modell KX-p2180 med färgtillsats. När jag använder mitt ritprogram Degas Elite, har jag ej lyckats få utskrifterna i färg, vilket jag tror skall vara möjligt. I programmet finns 13 st printerval varav endast EPSON.PRT fungerar, men bara i svart/vit. Vad gör jag för fel och vad är det som saknas?

Jag vill också ha information om var jag kan få tag i ett bra ordbehandlingsprogram, t ex WOLDPLUS som Leif Moås från Grums skrev om i SAM 4/92. Det jag har idag är ST-Organiser v 1.0, men är i behov av något kraftfullare.

Mvh Torbjörn Unger medl 103

Tjena Thorbjörn!

Svaret på din fråga finns med i tidningen, det är Jan Andersson som står för det, när det gäller ordbehandlingsprogram så finns det en del återförsäljare kvar i Sverige och där kan du säkert köpa ditt program. Se annonser i datatidningarna. Red.

Hej! Hur printar man ut låtarna på MUSICMAKER? Mvh Mats medl 1215 Hej Mats, Jag överlåter svaret till någon av läsarna. Red.

STOS Maestro

Med ett glatt flin på läpparna slog jag på min utökade STE med STOS maestro i disk driven. Det första som kom upp var desktopen med "visa som text" påslagen. Jag öppnar filen STOSM.PRg och datorn laddar. En meny kommer upp där man får välja mellan Maestro Disko och Phaser. Jag trycker på ettan och laddar in Maestro programmet. Det första som händer efter att den laddat är en röst som säger: -May the STOS be with you.

Det låter lovande tänker jag och väntar på resten. Plötsligt dyker det upp en massa fönster och kommandorutor på en marmorfärgad bakgrund. I ett av fönstren står namnet på programmet och på dom andra två rutorna brevid står det Spectrum Analyser som titel. Nedanför är det ett stort fönster som är helt svart med ett tjockt gult streck några millimeter under.

Längs ner står alla kommandorutorna och jag klickar på en ruta med en diskett under. Det scrollar ner en ny rad under där man kan välja lite olika saker. Jag väljer en diskett med pil som pekar från disken. Datorn börjar ladda och en filväljare kommer upp. Jag stoppar i min andra diskett med alla samplingar på och väljer Voice mappen. Där finns en massa filer med röster t ex game over, Get Ready, Heellp, bonuspoints och en massa annat.

Jag väljer bonuspoints och laddar in den. Efter en stund har den laddat färdigt och man ser då i den stora svarta rutan har det kommit in något. Jag förstora upp strecken och trycker sedan på PLAY. En kvinnlig röst kommer ur TVns högtalare och säger -BONUSPOINTS. Det låter bättre än väntat. Men än är det inte slut på det goda!

Man kan ändra start och stopp positionerna och ändra Bonuspoints till bone och mycket annat kul.

Summan av kardemumman är, att det är ett mycket välgjort nyttoprogram som jag har haft stor nytta av i allt möjligt. Betyg 9 av 10. Hej då! Mats medl nr 1215.

DATORORDLISTA

av Rolf Johansson

Här och nu och i all framtid hade jag tänkt att vi skulle skapa en liten ordlista som kan vara bra att ha i alla lägen. Överallt hör man uttryck som "bps", "paritet", "scankod", "makro" mm, och det är inte alltid lika lätt att förstå vad de betyder, därför kan en ordlista liknande denna vara bra att ha, eller hur? Det som kan skilja denna från andra är att vi inte tar orden i någon särskild ordning, det gör det bara krångligt och eländigt om man vill komplettera och bygga på efterhand.

printer Svengelskt ord för skrivare, maskinen som skriver ut allt du tryckt in i datorn på vanligt papper.

resursfiler Kompletterar oftast program. I resursfilerna (extensionen .RSC) finns all information om hur blanketter, dialogrutor och menyra-der (m.a.o. all utmatning till användaren) skall se ut. Man kan göra egna eller ändra befintliga i sk resurse-ditorer.

modem MODulator/DEModulator. Elektrisk apparat som kopplas mellan datorns seriella port och ett vanligt telefonjack. Apparaten översätter datorns signaler till signaler som kan överföras via telelinjen. Precis som med all annan telefonering krävs att det finns en mottagare, detta är ett annat modem som tolkar tele-signalerna tillbaka till datorsignaler (ettor och nollor).

TSR Terminate and Stay Resident, program man kör som avslutas, men som ändå ligger kvar i bakgrunden och arbetar. Tex. NVDI, skärmsläckare, program som tar "kort" på skärmen med Alt-Help tryck osv.

DSR Data Set Ready, begrepp inom datakommunikation.

RTS/CTS Request To Send/Clear To Send, signaler som används i modem-utrustningar för att få klarsignal för att sända data ut på telefon-nätet. Datorn ger en RTS (sändnings-begäran), och modemmet svarar då med ett CTS (klart att sända) när och om datan kan sändas. Även kallat handskakning.

DTP =DeskTop Publishing. Det lilla skrivbordstryckeriet, säger svenskar-na, och med all rätt. Med en Atari, storbildsskärm, laserskrivare och scanner, samt programvara som Calamus (runt 30000.-), kan man idag producera det som krävde sätterier, tryckpressar, yrkesmän och massor av pengar. Naturligtvis blir man inget proffs bara för att man har Calamus i handen, men det underlättar för att göra enklare trycksaker, och de som är kunniga har ännu större utbyte av det. Trots allt är MacinTosh ledande i DTP-branschen idag, men Atari erbjuder billigare lösningar

som fungerar minst lika bra.

binär Ett talsystem där alla tal skrivs i ettor och nollor. Sista siffran är 1, andra 2, sedan 4, 8, 16, 32, 64, 128, 256, 512, 1024, 2048 osv... Talet "1001101" blir 77.

hexadecimal Ett annat talsystem där man räknar som vanligt från 1-9, sedan kommer A, B, C, D, E och F. Därefter kommer 10, 11, 12 ... Klurigt, otroligt och häpnadsväckande, men sant.

ANSI The American National Standard Institute, standardiseringsinstitut i USA.

cache En bit av minnet som åsidosätts för att läsa från diskett eller hårddisk snabbare. De mest använda spåren sparas i cache-minnet och kan snabbare letas fram vid läsning (fungerar även med skrivning).

enhet En logisk enhet betecknas med en bokstav från A-P och blir en ikon på desktop. A: och B: används av diskettstationer, allt över detta av hårddiskar, ramdiskar eller andra program.

formatera Fräsa hål i disketten, eller på ett mer tekniskt sätt preparera disketten så att man kan spara data på dem. De flesta disketter säljs oformaterade, då måste du alltså först formatera disketten från desktop eller i ett (bättre) formateringsprogram. Även hårddiskar måste formateras (och partitioneras, eftersom det blir stora mängder utrymme och en enhet på desktop klarar bara ett visst antal MB).

hårddisk En hårddisks utrymme mäts i MegaByte (och numera även i GigaByte). En hårddisk på 100MB rymmer ungefär lika mycket som 130 vanliga 720K-disketter, och läser in datan avsevärt snabbare. Alla BBSer har hårddisk, och även datoranvändare som arbetar med exempelvis DTP, CAD och andra tillämpningar som kräver stort samlat utrymme med snabb åtkomsttid.

scanner En pryl som man använder för att läsa in text eller bild till datorn. Man för scannern över exempelvis ett fotografi, och den över-sätter bilden digitalt så att den fram-

träder på skärmen och kan sparas i de flesta bildformat. Sedan kan man använda dessa bilder till det man tycker är lämpligast. Se även OCR.

OCR Optical Character Recognition. Först läser man in en förskri-ven text med en scanner, och sparar denna text som en datafil. Därefter läser man in datafilen i ett OCR-program, som tolkar ut de tecken som finns, och skapar en ren textfil av det hela. Scannerfunktionen finns även i OCR-programmen.

kallstart Utförs genom att stänga av datorn helt i ca 10 sekunder. Allt RAM-minne som finns i datorn töms då fullständigt. För TOS 1.4 och högre kan man även trycka Ctrl+Alt+Shift+Delete.

varmstart Utförs genom att trycka på datorns reset-knapp eller med TOS 1.4 och högre trycka Ctrl+Alt+Delete på tangentbordet. RAM-minnet töms inte fullständigt, och "reset-säkra" program ligger kvar.

hårdvara All utrustning som är hård. Skämt åsido, datorn, skrivaren, monitorn, musen, joysticken etc är exempel på hårdvara, där elektroniken kommer in.

mjukvara Programvaran till datorn, som den behöver för att kunna utföra något. Operativsystem, ordbehandlare, kalkylprogram, musikprogram mm.

multimedia Nutidens slagord som är en kombination av text, bild och ljud. En datoriserad ordlista i multi-mediadräkt visar texten, samt bilder till uppslagsorden och ljud/musik till knappar och musikaliska ord.

DMA Direct Memory Access, krets som möjliggör överföring på snab-bare väg då datan inte behöver ta vägen om processorn. Används i Atari för hårddiskar och Ataris la-serskrivare.

lamer En beteckning på en person som är otroligt dålig och dum i visst folks synvinkel. Ofta är det skickli-ga programmerare som ger folk denna stämpel.

demo En sorts multimedia där skickliga programmerare ställer samma grafiska effekter med mu-sik och text. Personer kan sitta i timmar och stirra på dessa ändlösa slingor som skall visa vad datorn kan prestera som max. Grupper täv-lar om bästa demot, och alla demos är fria att kopiera (för det mesta).

CAD-program CAD=Computer Aided Design. Program där man enklare kan konstruera och rita upp modeller av byggprojekt, och visa dem i 2D eller 3D vyer.

Är alla höghastighetsmodem lika bra?

Då man tittar i kataloger och datablad kan man lätt få intrycket att alla modem kan ungefär samma saker och är lika bra.

Så är dock inte fallet. Även om man bara betraktar grundfunktionerna och bortser från att det kan skilja mycket i tilläggfunktioner och finesser, är det i praktiken stor skillnad mellan olika modem.

Många egenskaper som gör att en användare upplever ett modem positivt eller negativt, beskrivs inte alls med standarddata och de listningar som ofta görs i samband med modemtester. Sådana egenskaper kan exemplifieras av följande frågor:

- Kan modemmet användas direkt efter uppackning eller måste man först finna komplicerade initieringskommandon?

- Kopplar modemmet upp mot de flesta andra modem utan problem?

- Är överföringarna stabila eller tappar modemmet ofta kontakten eller hänger sig?

- Blir modemmet ibland stående utan att "lägga på luren"? (Mycket vanligt i faxläge om t ex datorn "hänger sig".)

- Hur fungerar modemmet över dåliga linjer? Det kan klara brusstörningar bra men vara mycket känsligt för "knäppar och språk".

- Väljer modemmet automatiskt en lägre hastighet vid uppkoppling om linjen är dålig eller misslyckas uppkopplingen tills man manuellt tvingar fram en lägre hastighet?

- Ett modernt höghastighetsmodem höghastighetsmodem kan ofta växla hastighet under drift, s k "fall forward" och "fall backward". Men fungerar det i praktiken? Går hastigheten ned när det behövs och upp när det är möjligt? (Många parametrar måste tas hänsyn till och det är ovanligt att dessa funktioner fungerar optimalt. Ofta bryts istället uppkopplingen när linjen blir dålig.)

- Har modemmet funktioner som underlättar användningen av telefonlinjen till både fax, data och vanligt telefonrande?

- Kontrollerar modemmet att telefonlinjen inte är i bruk innan automatisk

uppringning sker (t ex av ett faxprogram)?

En bra handbok, gärna på svenska, är också till stor hjälp om du vill utnyttja ditt modem maximalt. Det finns många exempel på magra eller dåligt översatta manualer som i stort sett bara innehåller en lista med modemets styrkommandon.

Givetvis ska modemmet följa gällande standarder för överföringshastigheter, datakompression, felkorrigering, styrkommandon o s v.

Självklart ska modemmet också vara T-märkt, dels för att det är olagligt att använda icke T-märkta modem, dels för att ett T-märkt modem är anpassat till det svenska telenätet. Det innebär bl a att modemmet slår nummret på rätt sätt och känner igen upptagettoner.

Intertex Data AB är ett svenskt företag som utvecklar genomtänkta produkter för datakommunikation. Både utveckling och tillverkning sker i Sverige och man har mångårig vana att konstruera tillförlitlig och konkurrenskraftig utrustning för datakommunikation.

Intertex IX33 är en serie mycket finessrika modem med höga prestanda där man dessutom ägnat mycket möda att optimera de ovan diskuterade egenskaperna.

SAK har träffat ett avtal med Intertex Data AB för att kunna erbjuda medlemmarna kvalitetmodem till ett rimligt pris.

Intertex höghastighetsmodem med fax har blivit en stor succé och nu kan medlemmarna i SAK köpa dessa svenska och T-märkta kvalitetsmodem till kraftigt reducerade priser. Erbjudandet gäller endast ett modem för eget bruk.

Kort teknisk specifikation av Intertex IX33-modem:

Dataöverföring:

Överföringshastigheter: 300-14400bps, upp till 57600bps med datakompression påkopplad. Asynkront och synkront.

Datakomprimering: MNP5 och V42bis

Felkorrigering: MNP2-4, MNP10, LAP-M och V.42

Styrkommandon: Data: AT-kommandon och V.25bis. Hayes Autosync Fax: Överföringshastigheter: Grupp III, 2400 - 14400bps. Styrkommandon: Klass 1 och 2

Röst: (Funktionen innebär att modemmet är förberett för att, med rätt programvara användas, fungera som t ex telefonsvarare. Funktionen finns endast på modellen IX33-EV)

Styrkommandon: Klass 8 (Förslag från TIA TR29.2)

Specialfunktioner: Automatisk och telefonstyrd fax-/telefon-omkopplare inbyggd. Återringning till begärt nummer (t ex till hotellet på resan). Motringning och lösenord. Fjärrstyrning via telefonnätet. Avkänning om telefonlinjen används innan uppkoppling.

På modellen IX33-EV finns även: Display för överföringshastighet, linjekvalitet m.m. Mikrofon ingång och hörlursuttag för in- och uppspelning av röstmeddelanden. Tangenter för manuell uppkoppling.

Priser:

Modell	Ordinarie	SAK medl
IX33-EV	3900:-	3000:-
IX33-EB	3600:-	2720:-
IX33-PC	3500:-	2620:-
IX33-MCA	4300:-	3280:-
IX33-Pocket	3900:-	3000:-

Moms och frakt tillkommer. Erbjudandet gäller endast ett modem för eget bruk.

Mer information om modemerna samt beställningskupong hittar du i SAKs BBS. Du kan även höra av dig till:
Petter Magnusson
Intertex Data AB Rissneleden 45 172 44
Sundbyberg Telefon: 08-628 2828
Fax: 08-628 6414

SpeedoGDOS

I januari kom ett nytt GDOS-system från Atari. De tidigare versionerna hanterar bitmappade teckensnitt, vilket innebär att ju större de blir i punktstorlek, desto "hackigare". SpeedoGDOS använder vektoriserade teckensnitt som är skalbara från 1-144 punkter, och är samtidigt kompatibel bakåt med gamla GDOS-versioner.

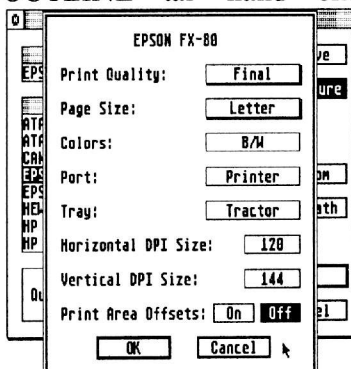
Hårddisk nödvändig

Installationen är lätt gjord men kräver en del utrymme, närmare bestämt nära 3MB på hårddisk. Det går inte att installera det på diskett, vilket i och för sig är en nackdel. Men med dagens program som referens förstår man snart att hårddisk är ett nödvändigt redskap för dem som vill använda någon dator till nyttoprogram över huvud taget. Som sagt, installationen är enkel. Man väljer själv var man vill ha fonter och drivrutiner, och sedan kopieras de över till hårddisken tillsammans med programfilerna.

Hjälpprogram

De två program som medföljer kan köras både som .APP- eller .ACC-filer. DRIVERS sköter om ASSIGN.SYS-filen, där all information om drivrutiner finns. Det är dels drivrutiner till skärmen (som ligger i ROM), och sådana som är till skrivare och Metafile-tillämpningar (GEM-bilder). Med programmet tar man bort och lägger till drivrutiner, och lägger dem minnesresidenta. Man ändrar även på skrivarnas inställningar, så de passar ens egna behov när det gäller papperstyp, upplösning osv.

OUTLINE tar hand om själva

För varje drivrutin kan justeringar göras ang. papperstyp, upplösning, port mm.

teckensnitten. Här väljer man vilka som skall vara aktiva, förvalda punktstorlekar, hur stor cache som skall finnas tillgänglig, mm. Man kan även bygga sk "Width tables". Allt skrivs i den nya filen EX-TEND.SYS, där fonterna finns namngivna med sina storlekar etc.

Teckensnitt

Med SpeedoGDOS följer 14 olika Bitstream-teckensnitt. Bland dessa finns Swiss, Dutch, VAG Rounded, Park Avenue, Symbol, Monospace mm. Kvaliteten är mycket god, och håller nästan jämförbar klass med Calamus-fonter. Vid utskrift märker man ingen skillnad; det som finns på skärmen kommer ut på skrivaren (WYSIWYG).

Programstöd

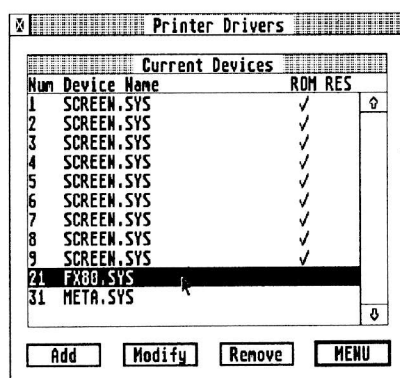
Även om GDOS är något av standard, finns det få program som fram tills nu har utnyttjat systemet. I och med Falcon-revolutionen kommer det mer program som nu stöder SpeedoGDOS. Exempelvis Atari Works, Wordflair, Papyrus, Papillion och Chagall. Jag har själv testat i Works med gott resultat. Kanske man märker att det går lite långsamt när text skall uppdateras,

men jag kör också med ett minnessnällt system vilket kan påverka det mesta, tro mig. I Wordflair 1.14 kan man också använda SpeedoGDOS, men de punktstorlekar som då står till förfogande är de förvalda som man sätter med OUTLINE. Även ett så gammalt program som Timeworks DTP kan få in de nya teckensnitten, om än med lite arbete som omdöpning av GDOS bitmappade teckensnittsfilerna och justering av ASSIGN.SYS-filer. Det fungerar inte till 100%, men det går, varken mer eller mindre. Program som Captain's QWK och STalker fungerar inte alls, de vektoriserade fonterna passar inte in riktigt. Enligt mina noteringar vill säga. Om man experimenterar med widthtables osv kanske man kommer fram till en lösning. Gamla GDOS-fonter fungerar dock.

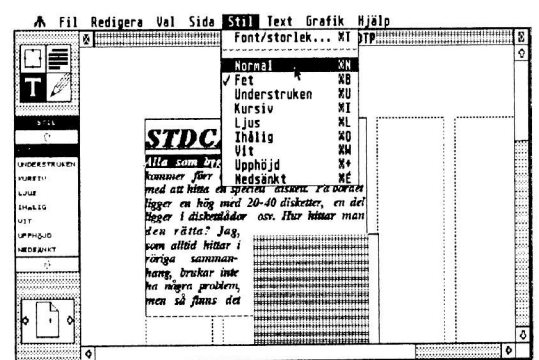
Slutkläm

Ja, vad kan man säga? Bekantskapen med SpeedoGDOS för min del har varit på gott och ont, men till mer än 80% gott. Alla nya program som görs med tanke på Falcon030 verkar ha stöd för SpeedoGDOS, det borde ge Ataris system gott betyg, eller hur?

Rolf Johansson

Drivrutiner. 1-9 är olika upplösningar, sedan skrivare och Metafile (GEM).

Timeworks DTP kan med lite trixande få in SpeedoGDOS-fonter, men det stämmer inte riktigt så som man vill ha det.

Vad är det egentligen alla dessa mode-
mare skriver till varandra egentligen i
brevareorna, detta tänkte jag vi skulle
som en uppföljning av artikeln "Vadå
QWK" ta oss en närmare titt på
(QWK=en editor för BBS-brev hante-
ring hemma i lugn och ro, finns att
ladda hem ifrån STraight BBS, Zippo
BBS och Kockens BBS).

När BBSerna först kom så var varje
BBS i sig unik med sina brev areor
och sina specialiteter. BBSerna idag är
fortfarande unika i sig men har nån-
ting gemensamt och det är just Echo-
areorna. Iofs så har varje BBS en egen
lokal- avdelning men några har tom
slopat detta.

Straight BBS

Den BBS som jag kommer ta som ex-
empel är ju givetvis den BBS som jag
känner till bäst och har som min fa-
vorit dvs Straight BBS. Denna BBS har
med sina lokala och Echo 149 stycken
brev areor och vi börjar i dom lokala.
Förutom dom privata areorna där vi
kan skicka privata brev till varandra
som ingen annan kan se, inte ens Sy-
sop och det allmänna svammel-arean
där vi dizzar om vad som helst så
handlar dom olika lokala areorna om
Atari, Portfolio, Nostalg, PR-radio
och lokalt SEE-snack.

I dom 2 ISTa areorna går man både
tekniskt in på maskinerna och disku-
terar den senaste tekniken och Pro-
gramvaran till maskinerna. I Nostal-
gi arean (där jag trivs gott) dizzar vi
om våra gamla godingar och minnen
från våra första datorer. PR-radio are-
an behövs nog ingen närmare presen-
tation göras antar jag. I SEE-arean
snackar vi om våran BBS taktiska
uppläggning i Online-spelet Space
Empire Elite.

Att läsa och skriva i lokalareorna tar
inte så mycket tid i anspråk att man
faktiskt kan göra detta när man är in-
loggad i BBSen men det går alldeles
utmärkt att ta hem dom samman-
lagt 14 areorna i sin QWK för att läsa
och svara på dom breven som finns
där hemma i lugn o ro!!

QWK:n kommer egentligen först till
sitt rätta jag när det gäller dom reste-
rande 135 areorna. Det finns ju ingen
normal människa som orkar läsa all
post som finns i denna BBSen, den sa-
ken är säker men det finns så många
olika ämnen så där finns för alla oli-
ka smaker och intressen man kan
tänka sig och skulle det saknas nån så
kan man själv starta en eller höra
med SysOp om han känner till om

BBS herrakier

det finns nån mötesarea för just mi-
na specialintressen så kan han läsa i
sina långa lister han får hem som vi
andra aldrig ser. Vad finns det för
olika Echo-areor man kan ladda
hem då (såvida man inte vill läsa
dom direkt i BBSen som fortfarande
är det vanligaste)??

Först så finns där ett par allmänna
areor där ämnet är valfritt. Sen finns
där areor som behandlar olika dator-
märken, där man dizzar om Atari,
PC, Amiga och Mac. Där finns are-
or FÖR Atari 8-bitars, MEGA ST,
TT och det senaste givetvis Falcon
och så småning om lär det väl vimla
av olika areor för Falcon-fantasterna
antar jag och det dizzas vilt i dessa
areor (Multi Tos och priserna har va-
rit heta ämnen). Detta va hårdvaran
det.

Sedan finns det areor som man
snackar programvara allmänt i + oli-
ka special Areor som behandlar en-
bart vissa program. Det finns oxo
areor där spel och spel-lösningar be-
handlas. Areor för modem, kommu-
nikation, BBS, Desktop Publishing,
Mint och fax-problem saknas inte
heller. Olika programmerings areor
där man hjälper varandra med olika
problem man kan stöta på, byta
sourser o andra tips.

Förutom dessa areor som enbart är
dator-inriktade eller rent allmänna
finns där en hel del areor som be-
handlar lite andra special ämnen.

Vad kan man tänka sig att ladda
hem då?? Det finns en uppsjö av
Musik, Midi och Modul areor, Bilar,
Rolig Teknik (Jaha, vad menas med
rolig?) CB-), SEE-snack, Annonser,
Elektronik, Roliga historier, Satelit-
TV, Televerket, Allt om Radio, Roll-
spel, Film/TV/Video, Brudar, Politik
och ett helt nät med 11 areor om spö-
ken, parapsykologi, örter o växter,
UFO:s osv eller varför inte en area
där man spelar luffarschack emot
varandra?

Där finns som sagt en hel del att väl-
ja på i denna djungel av olika möten
och det finns betydligt fler areor att
välja på om man vill men det är
dessa ämnen du kommer åt i denna
BBSen iaf.

Men vad är då Echo??

Echo=Eko rätt o slätt. När jag skriver
eller besvarar ett brev i en area, så
skickar BBSen iväg detta brevet till
en annan BBS under natten upp i en
pyramid herrarki av BBSer enkelt
förklarat. När brevet nåt toppen på
pyramiden ekas det och sprids sen ut
i en förgrening av BBSer som är
sammanlänkade i det specifika nätet
man skrev brevet antingen inom lan-
det eller ut över hela världen. Olika
brevareor tillhör och har uppkommit
just i olika nät som olika BBSer är
sammanlänkade med (Det lät avan-
cerat det där?? Och värre blir det).

Varför??

Varför har det uppkommit olika nät
och inte bara ett? Det finns ju be-
gränsningar med vad en BBS som är
i toppen av pyramiden kan klara av
att förmedla i antal brevareor. Därför
har dom flesta i toppen begränsat an-
talet areor i sitt nät. Och det är helt o
hållet upp till denne Nät-koordinator
att ge tillstånd till personer som vill
starta ett speciellt möte eller ej i sitt
nät. Dessa personer sätter sen upp si-
na regler för vad som får och inte får
sagas i det mötet dom startat och
dom reglerna är oftast ganska hårda.
Person angrepp och "off-topic äm-
nen" dvs sånt som inte hör hemma i
dom speciella möterna är oftast abso-
lut förbjudet och i vissa möten typ
annons eller olika info-möten får
man inte ens svara i. Inte heller i ro-
liga historier mötet.

Så det häringa med Echo är ganska
hårt reglerat och följer man inte dom
reglerna som gäller blir man tillsagd
i Netmail som är Echo-härvans Pri-
vata area där man kan skicka privata
brev till vem man vill till vilken BBS
som helst på denna runda planet (el-
ler platta pannkaka?). Följer man inte
varningen blir man avstängd och Sys-
Oppen på den BBS man betett sig på
ett olämpligt sätt på kan oxo få följ-
der av detta och bli avstängd, så det
är ett stort ansvar gentemot SysOp-
pen man har just med tanke på detta.

STraight BBS har 6 olika nät och
dessa nät förmedlar både post internt
inom landets gränser och externt till
både europa och USA. tidigare hade
vi ett Internationellt nät som hette
Signet i STraight och det spände över
hela världen tom ner till Australien o
Nya Zeland som jag fick brevvänner
just genom detta nät med. Men av
penga brist fick den Svenska pyra-
mid-toppen (Hosten) i detta nät, läg-
ga ner importen vilket jag fortfaran-

herrakier forts

de snyftar ett antal tårar för.

Många av Dator-areorna och några av Musik, SEE, 1 Film o Video + 1 av dom parapsykologiska areorna är internationella areor och det är givetvis Engelska som gäller där

Vad dom olika näten heter är väl inte så intressant tycker jag utan dom korsar varandra i ett virrvarr mellan alla sorters datorer. Men 2 nät vill jag ändå nämna och det är Nest och Saknet. Nest är ett Europeisk nät som betyder väldigt mycket för oss Atarister för det är där all ny information om Atari och alla nya filer och uppdateringar kommer in till landets Atari BBSer under natten som du kan ladda hem redan morgonen efter med ditt modem.

Kostnad

Man kan göra en liten jämförelse mellan vad en PD-diskett kostar och vad det kostar att ladda hem dom filer man själv vill ha? Med mitt modem (som är 4ggr snabbare än dom 2400 modemen jag tidigare nämnde) tar jag hem 60 kb i minuten, dvs 360 kb för 2 kr 90 öre fransett vad modemet kostade att köpa. Jag betalade 2000:- för mitt 9600 komprimeringsmodem och det ångrar jag inte en sekund. Det andra nätet är Saknet och det var 3 medlemmar i SAK som startade detta på initiativ av Patrick Reinthal tror jag det va??

Japp som ni kanske märkt, finns det en hel del att göra i en BBS och speciellt med sin QWK om man hittar många olika brev möten som intresserar än. Jag har nog en 30 olika möten som jag tar hem varje dag med vanligtvis en 100 nya brev varje gång sammanlagt men det går rätt fort att gå igenom posten ändå. Och som sagt, när man fått hem posten kan man ju ta så lång tid som man vill och man kan gå ut o sätta på en kopp kaffe mitt i allt utan att riskera att nån BBS kastar ut en för att man är överksam. Varför inte glädja sina bekanta i brevarorna med en liten hemmasnickrad ascii bild nån gång då o då?? CB-)

Mvh Per-Erik "Pekka" Peterson

By: Andreas Karlsson

Jaha, dax för lite demo krafs. Den gång ska jag skriva om det nyaste som jag har lyckats att få tag på, men tillskillnad från de andra demoartiklarna ska jag bara beskriva demosarna kort. So what are we waiting for, let us start then...!

-Disk Maggie 10-

Det nyaste numret av Delta Force diskett-tidning med artiklar om Atari.

-Grotesque-

Ett dumder coolt demo för STE av Omega (från Sverige!). Det blev utnämnt till 1992 års bästa demo av SHN! Kräver 1 meg! Släng dig i väggen Amiga!!!

-Dreams-

Multipartdemo av Animal Minds och kräver 1 meg, dock ej STE. Snygg grafik och bra soundtracker-musik. Vill du impa på dina polare så ska du skaffa detta!!!

-PRO-Tracker 2,0 & Oktamed 0,8-

PRO-Tracker 2,0 är en tracker för STE:n och har 50 KHz ljud och reglerbar bas och diskant!!! Oktamed är oxo en tracker för STE och har 8 (ÅTTA!) kanaler...!

-Systematic Terror-

Ett Imagina demo för STE och har mycket vektor-grafik. Det finns 2 bra soundtrackerlåtar i demot! Håller hög standard!

-Power Rise-

Helbra STE demo gjort av Light. BRA samplingar och cool soundtracker-musik!!! Schyst grafik med bl a 24.000 färger på samma gång!

-Cosmic Jam-

Ännu ett super demo av Imagina. Bara vektorgrafik och soundtracker-musik...! Helbra!

-Ice Collections 1 & 2-

Två samlingar demos för STE gjorda av ICE. Mycket godis för den som vill skryta med sin STE!!!

-Jam House-

STE demo av Unit 17. Har 8 kanaler digital musik (EPSS!) i 25 KHz! En massa färger tonas upp i takt med musiken. Oxo detta demo är KANON!!!

Enligt vissa uppgifter går nu de flesta grupper över till Falconen och överger därmed ST:n och STE:n. Men det är klart, Falconen är ju mycket billigare i England, Tyskland och Frankrike än här i Sverige (pik till Ataris distributörer här i Sverige!). Tja, det kanske kommer ut några fler demos till STE:n, men till ST:n säger jag bara (på demo-fronten): "Rest In Peace"... Nu får Falcon bära den Atarianska (nytt ord)-äran vidare! Och nu över till något helt annat. Jag skulle nämligen vilja uppmana till ett STORT Atari-party! Ock jag föreslår att SAK ska anordna det. Jag vet att idén varit uppe förut och jag hoppas att det fortfarande finns intresse!

Tack för mig, but I'll be back...
Andreas Karlsson

SÄLJES!!

Atari 520 STfm svensk tos 1.2 med 20 st originalspel + ST organiser. Två st joysticks. Pris endast 1.500:-

Minnesuppgradering 2-4 MB originalförpackning.

Två Mb 800:-, fyra Mb 1.00:-

Klock-kort 150:-

Extra diskettstation 720 Kb 600:-

Power Basic och Werks 200:-

60 st tidningar ST User 88-93 med 40 st disketter med PD-program 300:-

Säljes i delar eller ett paketpris endast 2.750:-

Ring 0520-509 23

Timo Penttilä

Tack och adjö!!

Ja, nu är det ett nytt år och det gamla året har gjort sitt. Så ock styrelsen.

Efter att ha suttit i styrelsen sedan 1988 så känner jag och min hustru att det är dags att lämna styrelsearbetet. På förra årsmötet varnade styrelsen att det skulle kunna bli så att hela styrelsen skulle ledigförklaras på en och samma gång. Styrelsen föreslog att man skulle ändra valsystemet så hälften av styrelsen valdes på ett år och resten valdes på två år och sedan skiftade man, så att det alltid fanns en kompetent styrelse med kunskaper om vad som hänt under dom gångna åren.

Ej omval?

Nu står vi inför det faktum att hela styrelsen tydligen inte ställer upp för omval. Detta innebär att det blir en helt ny styrelse i föreningen, både på gott och ont.

Storstadsyndrom?

Några medlemmar lider av vad man skulle kunna kalla förorstadsyndrom, med detta menar jag att man t.ex. som en f.d. revisor sa "att en förening inte kan överleva utan lokal", detta sagt till en förening som funnits sedan 1986 utan lokal.

Vi har medlemmar som vill att ni som bor utanför Göteborg ska betala för att dom ska kunna leka med sina modem utan att själva behöva betala de kostnader som basen kostar. Att det sedan är många fler medlemmar som saknar modem bekymrar inte sådana människor.

Varför tar jag upp en sådan sak nu, jo, den styrelse som suttit under alla dessa år, har haft som dess främsta uppgift att se till att det ska vara rättvist för alla. Att alla ska få ut lika mycket för sin medlemsavgift, att ingen gynnas bara för att man råkar bo i en storstad eller inte.

Vi i styrelsen har ju hävdats att man som medlem bör vara med på årsmötena för att kunna påverka klubbens framtida inriktning och för att förhindra att klubben blir en forstads-

förening som egentligen bara kan utnyttjas av folk som bor i t.ex. Göteborg och där övriga medlemmar utanför storstadsregionen sponsrar deras aktiviteter.

Man får tidning och tillgång till basen om man råkar ha ett modem.

Vill man, eller inte kan åka på årsmöte, kan man ge fullmakter till någon som man litar på och som kan gälla för specifika frågor.

Tidningen är däremot den enda sektion som bärs upp av medlemsavgiften till 100%.

PD biblioteket är den sektion som bär upp klubbens ekonomi. Dom flesta som numera väljer att inte fortsätta att vara medlemmar gör detta eftersom dom byter maskin till PC eller MAC. Det som intressant är, att dom flesta tackar för den tid dom har varit medlemmar och berömmar tidningen och PD biblioteket.

Detta innebär att budgeten som beräknades på 1000 medlemmar minskar med ca 50.000 kronor. I förlängningen betyder detta att klubbens rörelsekapital minskar, det betyder att klubben måste hitta andra vägar att öka inkomsterna.

Nu finns det ju röster i klubben som tycker att klubben som ideell förening inte borde syssla med försäljning av varor mer än PD disketter, istället så bör man ordna rabatter i databutikerna, annonser bör införas i SAK magasinet, en DTP kunnig person ska införskaffas som kommer att förbättra tidningen på alla sätt och vis. I för sig så tror jag att det kan vara väldigt svårt att idag lyckas med detta eftersom företagen är idag mer nogräknade med var dom satsar pengarna i förhållande till vad företaget får ut i inkomster. Eftersom föreningens medlemmar aldrig har varit bra på att samordna sina inköp och gynnat dom företag som har försökt att ställa upp med bra erbjudanden.

Sammanfattning

Om man skulle sammanfatta alla dessa år som vi har suttit här så måste jag säga att den bästa tiden var ungefär från 1989 - 1990 då vi inte var speciellt många medlemmar men däremot väldigt aktiva, brev med frågor ramlade in i mängder och dom besvarades omgående. Ju fler medlemmar vi fick desto tunnare blev brevsörden däremot så ökade telefonsamtalen men inte i samma utsträckning. Medlemmarna har varit väldigt dåliga på att utnyttja dom möjligheter som funnits via medlemsmatrikel, styrelsen eller styrelsens kontakter med företag och datakunniga personer.

Göra sedan?

Vad ska vi då göra nu när vi lämnar styrelsen. Vi kommer självklart inte att sluta med Atari. Tvärtom så kommer vi att fortsätta att träffas och gå igenom alla dessa program som man har samlat på sig igenom åren, tillsammans med dom aktiva medlemmarna som man numera har knutit vänskapsband med. Skillnaden är att jag inte kommer att ha några skyldigheter gentemot övriga medlemmar, eller att ha ansvar för hur klubbens framtid ska se ut.

Negativt

Tyvärr blir det ju negativa effekter när vi avgår från styrelsen. Alla avtal som vi har med företagen kommer att sägas upp eftersom jag och min hustru har stått som personlig garant för dom åtaganden som klubben har utnyttjat. Vi tackar alla för dom år som varit och hoppas att klubben med den nya duktiga styrelse som kommer att bildas, kommer att utveckla och utöka kursverksamheten, uppsökande verksamhet, tidningen, lokaler och en massa annat.

Kent och Åsa Andersson
Ordförande & Styrelseledamot

Ekonomibrev:

Returadress:

Svenska Atari Klubben

Box 47061

402 58 Göteborg

GÖTEBORGS
POSTREGION
Porto betalt
port payé
P 410 829 300

